

TULEVAISUUDEN KESTÄVÄ TULOSTAMINEN

Kahelin Päivi
Vehmas Olli

Opinnäytetyö
Kestävän Tuotannon Kehittäminen
Insinööri, YAMK

2022

Kestävän Tuotannon Kehittäminen
Insinööri, YAMK

Tekijät	Päivi Kahelin ja Olli Vehmas	Vuosi	2022
Ohjaaja	Jussi Soppela		
Toimeksiantaja	Canon Oy		
Työn nimi	Tulevaisuuden kestävä tulostaminen		
Sivu- ja liitemäärä	47 + 13		

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää yksilöllisiä tulostustarpeita ja kestävä kehityksen mahdollisuuksien hyödyntämistä. Tutkimusongelman selvittämiseksi laadittiin kolme tutkimuskysymystä, jotka olivat milloin ja missä tulostetaan, mitä tulostetaan ja miksi valitaan yhteiskäyttölaite.

Opinnäytetyön keskeisen viitekehyksen muodostavat tulostamisen eri aikakaudet ja jakamistalouden merkitys, jotka linkittyvät Yhdistyneiden kansakuntien globaaleihin kestävä kehityksen tavoitteisiin. Lisäksi haastattelimme asiantuntijoita molempiin osa-alueisiin liittyen. Opinnäytetyössä selvitettiin kvantitatiivisen tutkimuksen avulla eri ikä- ja käyttäjäryhmä taustaisten henkilöiden tämän päivän tulostamiseen liittyviä käytäntöjä. Tämän lisäksi selvitettiin tulevaisuuden toiveita sekä ajatuksia jakamistalouden mahdollisuuksien hyödyntämisestä osana tulospalveluverkostoa. Verkkokyselynä suoritettuun tutkimukseen vastasi 72 henkilöä.

Verkkokyselynä toteutetun tutkimuksen vastausten perusteella, tulostaminen on edelleen osa kyselyyn osallistuneiden ikäluokkien tarpeita, vaikka digitaalisuus on lisääntynyt. Kestävän kehityksen teemoista laitteiden energiatehokkuus sekä paperin ekologisuus eivät nousseet tärkeimpiin ominaisuuksiin. Jakamistalouden kautta yhteiskäyttölaitteiden sijainti nousi merkitykselliseksi, sen toivottiin olevan työpaikkojen yhteydessä tai helposti saavutettavissa paikoissa kuten kauppojen yhteydessä.

Opinnäytetyön tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että yhteiskäyttölaitteille olisi eri ikäryhmistä käyttäjiä. Tärkeää olisi mahdollistaa nykyaikaiset maksutavat kuten mobiili- ja korttimaksut. Lisäksi palvelun saavutettavuus olisi hyvä varmistaa käyttäjien päivittäisissä asiointipaikoissa ja palvelun käytön tietoturvalisuus on otettava huomioon.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	TULOSTAMISEN AIKAKAUDET	3
3	JAKAMISTALOUS	7
3.1	Mitä on jakamistalous?	7
3.2	Jakamistalouden eri muodot	8
3.3	Jakamistalouden tulevaisuus ja merkitys Suomessa	9
3.4	Jakamistalouden rajoitteellisuus ja haasteet	11
3.5	Jakamistalous ja tulostaminen	13
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	16
4.1	Tutkimuksen vaiheet	16
4.2	Tutkimusmenetelmä ja otanta	17
4.3	Kyselyn rakenne	18
4.4	Tutkimuksen validiteetti ja reliabiliteetti	19
5	TUTKIMUKSEN TULOKSET	21
5.1	Vastaajien taustatiedot	21
5.2	Tulostustarpeita ja -tottumusta kartoittavat kysymykset	23
5.3	Yhteiskäyttölaitteiden mahdollisuudet osana jakamistaloutta	31
5.4	Yksityisten omistamat laitteet osana jakamistaloutta	36
5.5	Johtopäätökset	39
6	POHDINTA	40
	LÄHTEET	44
	LIITTEET	47

KUVIOLUETTELO

Kuvio 1. Tulostamisen historian aikajana (mukaillen Butler 2022)	3
Kuvio 2. ”Megatrendit koronan valossa” -kuvio (Dufva ym. 2020, 8).....	5
Kuvio 3. Canonin liiketoiminta-alueet (Canon Oy 2022a).....	6
Kuvio 4. Jakamistalouden toimintaperiaate (Harmaala ym. 2017, 20)	8
Kuvio 5. Itsensä työllistäjien asema työmarkkinoilla ja tulevaisuuteen suhtautuminen (Keinänen, Koramo, Oosi & Wennberg 2017, 74)	10
Kuvio 6. Globaalit kestävä kehityksen tavoitteet (Suomen YK-liitto 2022).	13
Kuvio 7. Sidosryhmien odotukset Canonille Kestävä kehityksen tavoitteiden kautta (Canon Inc 2022)	14
Kuvio 8. Vastaajamäärät paikkakunnittain	21
Kuvio 9. Vastaajien ikä.....	22
Kuvio 10. Vastaajien ammatti eri ikäryhmissä.....	22
Kuvio 11. Omistatko tulostimen? Ikäryhmäjakaumalla	23
Kuvio 12. Miksi et omista tulostinta?	24
Kuvio 13. Miksi et omista tulostinta? Vastaukset ikäryhmittäin	25
Kuvio 14. Miksi tulostaminen on turhaa?	26
Kuvio 15. Missä pääasiallisesti tulostat vastaukset ikäryhmittäin	26
Kuvio 16. Hyväksyykö työnantajasi henkilökohtaisen tulostamisen työpaikalla vastaukset ikäryhmittäin.....	27
Kuvio 17. Kuinka usein käytät tulostinta? Kaikki vastaajat.....	28
Kuvio 18. Kuinka usein käytät tulostinta? Omistajuus huomioiden	28
Kuvio 19. Mihin käytät tulostinta?.....	29
Kuvio 20. Mihin käytät tulostinta vastaukset ikäjakaumalla	30
Kuvio 21. Yhteenveto kaikkien vastaajien tarpeesta tulostaa eri tuotteita	31
Kuvio 22. Yhteiskäyttölaitteen merkitykselliset ominaisuudet vastaajille	32
Kuvio 23. Yhteiskäyttölaitteen sijainti tärkeysjärjestyksessä	33
Kuvio 24. Tulosteen lähetys verkossa ja postitus kotiin	34
Kuvio 25. Tulosteen lähetys verkossa ja nouto esimerkiksi lukitusta lokerosta.	34
Kuvio 26. Tulosteen lähetys verkossa ja nouto suoraan laitteelta.....	35
Kuvio 27. Tulosteen siirtäminen USB-muistilla ja suora tulostus laitteella	35
Kuvio 28. Mieluisimmat maksutavat yhteiskäyttölaitteelle	36
Kuvio 29. Tulostamispalvelun tarjoaminen omalla laitteella toisille	36

Kuvio 30. Tarjoaisitko tulostuspalvelua omistamallasi tulostimella ikäryhmäjakaumalla	37
Kuvio 31. Yksityisen tulostusresurssin ostaminen.....	38
Kuvio 32. Ostaisitko tulostuspalvelua yksityiseltä palveluntarjoajalta vastaukset ikäryhmäjakaumalla	38

1 JOHDANTO

Maailma muuttuu koko ajan ja jotta muutos ohjaisi maailmaa parempaan suuntaan vaatii se määrätietoisuutta sekä suuria päätöksiä eri tahoilla. Tänä päivänä puhutaan paljon globaaleista kestävästä kehityksen tavoitteista ja siitä, miten niin valtio, yritykset kuin yksityiset henkilötkin voivat omalla toiminnallaan edistää niiden saavuttamista. Globaalit kestävästä kehityksen tavoitteet, toiselta nimeltään Agenda 2030, sisältää 17 eri kestävästä kehityksen tavoitetta, jotka kaikki on jaettu vielä alatavoitteisiin. Vastuullisen kuluttamisen tavoite (tavoite 12) linkittyy selkeästi opinnäytetyön aiheeseen, sen alatavoitteiden määrittellessä toimenpiteitä, joita jakamistalouden mukainen toiminta vie hyvin eteenpäin. (Suomen YK-liitto 2022.)

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Canon Oy, joka on Japanissa vuonna 1937 perustetun Canon Inc. teknologiayrityksen Suomessa sijaitseva tytäryhtiö. Globaalisti Canonilla on yli 182 000 työntekijää. Suomessa Canonilla on noin 300 työntekijää niin myynnin, palveluiden kuin tukifunktioiden rooleissa. Toimintaa tukee globaali ympäristösertifiointi, tietoturvasertifiointi sekä paikalliset laatu- ja palvelunhallintasertifiointi. (Canon Europe N.V. 2022b; Canon Oy 2022a.)

Canonin, niin kuin kaikkien muiden yritysten, toimintaan vaikuttavat suuresti megatrendit ja on hyvä tutkia metatrendien läpileikkaavaa vaikutusta näihin, sekä mahdollista metakriisiä, jonka vaikutukset heijastuvat yhteiskunnan jokaisella tasolla (Dufva ym. 2020, 50). Viimeiset kaksi vuotta olemme eläneet hyvin erilaisessa maailmassa, koronapandemia on vaikuttanut paljon ihmisten käyttäytymiseen ja tarpeisiin. Kaikki organisaatiot ovat joutuneet etsimään uusia tapoja, miten toimia, kun liikkumista ja toimintaa rajoitetaan sekä samaan aikaan monista palveluista tulee entistä digitaalisempia. Tämä heijastuu jokaiseen myös yksilönä, jolloin tulee oppia hoitamaan asioita, uusin erilaisin keinoin.

Yritystoiminnassa seurataan tiiviisti markkinatutkimuksia sekä alan muuttuvia kehitysmahdollisuuksia, huomioiden megatrendit. Canonilla seurataan muun muassa kilpailijatietoa, markkinamuutoksia, asiakastyytyvää ja Canonin markkinaosuuksia. Tutkimukset voivat olla globaaleja tai paikallisia pientä aluetta koskevia, Suomessa seurataan näitä kaikkia tietoja. (Canon Europe N.V. 2022a.) Tässä opinnäytetyössä tavoitteena on tutkia asioita enemmän paikallisella tasolla.

Opinnäytetyön tärkein tavoite on tutkia tulostamisen tarpeita ja vastuullisuuden vaikutusta siihen, missä tulostamiseen liittyviä toimintoja mieluiten hoidetaan. Tavoitteena on selvittää, mitkä vastuullisuuden teemat ovat merkityksellisiä, kun tehdään valintoja aiheeseen liittyen. Tarkoituksena on ymmärtää tulostamisen tarpeellisuus, minkälaisia asioita tai dokumentteja halutaan tulostaa, miten henkilökohtainen tausta vaikuttaa tulostamisen tarpeeseen sekä onko tarpeellista omistaa oma laite vai voisiko jakamistalouden periaatteiden mukaisesti yhteiskäytössä oleva laite toimia vaihtoehtona.

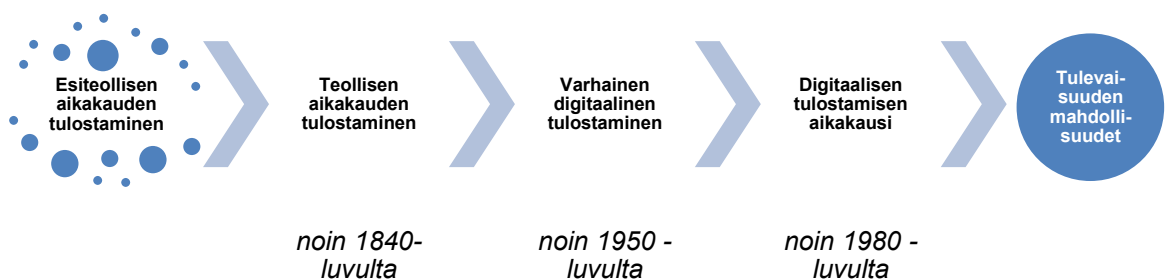
Opinnäytetyö on rajattu yksittäisiin kuluttajiin ja heidän käyttäytymiseensä määrällisen tutkimuksen osalta. Tutkimuksen tavoitteena on kerätä vastauksia mahdollisimman heterogeenisesti eri kohderyhmistä kuten työntekijät, kotona olevat sekä opiskelijat. Kysely jaettiin useita eri jakelukanavia hyödyntäen, jotta erilaiset tarpeet ja niiden merkitys esimerkiksi eri ikäryhmissä sekä alueellisesti selviäisivät. Tutkimus on tehty vain suomenkielisenä.

Lisäksi tutkimusongelmaa tarkasteltiin kirjallisen taustatutkimuksen sekä asiantuntijahaastattelujen kautta. Tutkimusongelman selvittämiseksi on laadittu alustavasti seuraavat tutkimuskysymykset:

- Milloin ja missä tulostetaan?
- Mitä tulostetaan?
- Miksi valitaan yhteiskäyttölaite?

2 TULOSTAMISEN AIKAKAUDET

Tulostamisesta puhutaan, kun tekstiä tai kuvaa halutaan siirtää eri materiaalille kuten paperille, kankaalle, metallille tai pahville. Tulostamisen ja painamisen historia kulkee vuosisatoja taaksepäin eikä voida osoittaa suoraan mikä olisi ollut ensimmäinen innovaatio mistä kaikki on lähtenyt. Vuosien ja vuosisatojen saatossa, tulostamisen tekniikoiden kehittyessä, tiedon kopioimisesta on tullut yhä helpompaa, eri aikakausien (Kuvio 1) ja keksintöjen muokatessa alan mahdollisuuksia (Butler 2022).

Kuvio 1. Tulostamisen historian aikajana (mukaillen Butler 2022)

Tulostamiseen liittyen ensimmäisiä merkkejä löydetään jo Tang-dynastian ajalta 600-luvun Kiinasta niin sanotulta esiteolliselta aikakaudelta. Alkuvaiheissa tulostaminen on ollut hyvin manuaalista tekemistä, kiinalaisten kehittämässä tekniikassa painettiin kuvia ja tekstiä niin sanotulla puupiirrospainolla, missä painaminen tapahtui puulevyjen avulla. Vastaavaa tekniikkaa hyödyntäen, painomateriaalin muututtua, Euroopassa alettiin painamaan kirjoja 1400-luvulla metallilevyillä. Tekniikan kehitykseen on ollut vaikutusta kulttuurien arvoilla, kirjoitusjärjestelmällä sekä tulostamiseen liittyvän tiedon määrällä. (Bloom 2019, 332–337; Butler 2022.)

Paperi on oleellinen osa tulostamista ja se on keksitty Kiinassa ennen ajanlaskun alkua, alun perin sitä on hyödynnetty tekstiiliin tavoin, kunnes sen mahdollisuudet tunnistettiin. Viehtymys paperin käyttöön levisi Kiinasta eri maihin ja maanosiin niin että toisen vuosituhannen alussa Euroopassakin valmistettiin paperia, aluksi valmistusmateriaalina käytettiin lumppua (Bloom 2019, 332) ja pergamenttia mikä oli valmistettu karitsojen ja vasikoiden nahkasta (Kinsella 1989). Kesti kuitenkin vuosisatoja ennen kuin kasvikuivusta valmistetun paperin osaaminen tuli Eurooppaan. Ensimmäiset paperitehtaat perustettiin Ranskaan vuonna 1338 ja

Saksaan vuonna 1390, jotka vaikuttivat mullistavasti kirjapaino-osaamisen taidon 1400-luvulla (Bloom 2019, 333; Butler 2022).

Suuri tekninen läpimurto väritulostamiseen on saavutettu noin 1700-luvulla, kun Jacob Christoff Le Blon keksi kolmiväripainatuksen. Kyseisessä tekniikassa päävärisävyjä sininen – keltainen – punainen yhdistellään keskenään ja lisätään mustaa pigmenttiä, joka parantaa sekoitettuja sävyjä. Tämä tekniikka on käytössä edelleen tänäkin päivänä. Värien vaikutus tulostamiseen ja kuviin on ollut merkittävää koko historian ajan. Alkujaan värit on saatu tulosteisiin käsin maalamalla, josta tekniikkaa on lähdetty kehittämään. (Stijnman & Savage 2015, 11.)

Teolliselle aikakaudelle saavuttaessa keksitään ensimmäiset tulostuslaitteet, jotka mahdollistavat kaksipuoleisen tulostamisen sekä kirjoituskoneet, joilla voidaan tuottaa määrämuitoista tekstiä. Tässä vaiheessa tekniikat ja kirjoitusjärjestelmä alkoivat olla niin kehittyneitä, että saatiin hyvälaatuista painojälkeä. Paperin valmistuksessa siirryttiin puukuitujen hyödyntämiseen massatuotannossa. (Bloom 2019, 337; Butler 2022.) Tämä näkyi myös vallankumouksellisena hintojen laskuna, kun sanomalehtipaperin hinta, joka oli ollut USA:ssa 28 senttiä vuonna 1864 oli enää vain 2 senttiä tai jopa alle vuonna 1897 (Kinsella 1989).

Varhaisen digitaalisen tulostamisen aikakaudella automaatio valtaa jalansijaa ja tämän päivän merkittävät toimijat vuoron perään kehittävät omat ensimmäiset tulostimensa, joista ensimmäinen nähdään markkinoilla vuonna 1969 julkaistu Epsonin minitulostin EP-101. Vuosien 1969–1984 välillä tämän päivän tunnetuimmat yritykset julkaisevat vuorollaan omat lasertulostimensa, jonka jälkeen seuraavan vuosikymmenen jälkeen mustesuihkutulostimet ovat yleistyneet markkinoilla. (Alsop 2021; Butler 2022.)

Digitalisaatio etenee isoin harppauksin ja siitä huolimatta on paperilla sekä eri materiaaleilla edelleen käyttötarkoituksensa. Uusien innovaatioiden myötä tulostimien ominaisuudet kehittyvät ja tietoliikenne yhteyksien parantuessa, näemme entistä enemmän langattomasti toimivia versioita laitteista, myös 3D-tulostaminen valtaa markkinoita erityisesti teollisuuden puolella (Alsop 2021). Dufvan (2020, 6) mukaan megatrendit (kuvio 2) ja niiden vaikuttamat kehityskulut eivät

ole kadonneet koronakriisin aikana, vaan ne antavat edelleen tukea siihen mitä asioita tulee huomioida, kun rakennetaan uudenlaista tulevaisuutta.

Kuvio 2. "Megatrendit koronan valossa" -kuvio (Dufva ym. 2020, 8)

Tänä päivänä markkinoilla on saatavilla eri teknologioilla varustettuja tulostimia, pienistä mukana kuljetettavista malleista isoihin, useita kymmeniä metriä pitkiin painokoneisiin, riippuen laitteen käyttötarkoituksesta. Opinnäytetyön toimeksiantajan Canonin liiketoiminta jakautuu globaalisti useampaan eri osa-alueeseen (kuvio 3), joiden kaikkien tavoitteena on maailman muuttaminen kuvantamisen avulla, nämä liiketoiminta-alueet palvelevat eri aloilla toimivia tekijöitä. (Canon Europe N.V. 2022b; Canon Oy 2022a.)

Tulostamisen mahdollisuudet ovat monipuolisia ja teknologian tuodessa tiedon entistä helpommin jokaisen käyttöön, ovat tulostusteknologiaan sekä siihen liittyviin tarvikkeisiin erikoistuneet yritykset uuden edessä. Stora Enson liikevaihdosta on ollut paperin osuus 70 prosenttia 15 vuotta sitten kun se tänä päivänä on alle 20 prosenttia (Degerman ym. 2022). Tämä tukee myös markkinatietoa, missä on havaittu tietäntyyppisen, kuten toimistotulostamisen omaan käyttöön, hiipuvan.

Toisaalta pakkauspainaminen, osana verkkokaupan lisääntymistä, sekä huomiota herättävät tulosteet muun muassa sisustuksessa ja mainonnassa kasvavat.

Kuvio 3. Canonin liiketoiminta-alueet (Canon Oy 2022a)

Samaan aikaan ilmastonmuutos kiihtyy kuten Kinsella (1989) on todennut jo ennen älylaitteiden markkinoille tuloa, että olemme tilanteessa missä globaalisti vesivarat vähenevät, energiakriisi kohottaa kustannuksia ja käytettävissä olevat luonnonvarat vähenevät entisestään. Digitalisaation tuomat muutokset ja mahdollisuudet muovaavat tarjontaa. Laitteita ja yhteyksiä on käytettävissä yhä useammille henkilölle, mitä moninaisemmissa paikoissa. Samalla kun entistä enemmän tuotteita voidaan yksilöidä, esimerkiksi kirja kerrallaan vastaanottajan toiveiden mukaiseksi tai hyödyntäen 3D-teknologiaa, jolla saadaan aivan uusia ulottuuksia tulostustuotteisiin.

D. F. McKenzie (1999, 25) on todennut, että "jokainen yhteiskunta kirjoittaa uudelleen menneisyytensä, jokainen lukija kirjoittaa uudelleen tekstinsä, ja jos heillä on ollenkaan jatkuvaa elämää, jokainen painaja suunnittelee ne jossain vaiheessa uudelleen", mistä voidaan päätellä, että tulostaminen tulee olemaan osa tulevaisuutta, emme vaan vielä osaa ennustaa minkälaisia keksintöjä tulevaisuudessa odottaa.

3 JAKAMISTALOUS

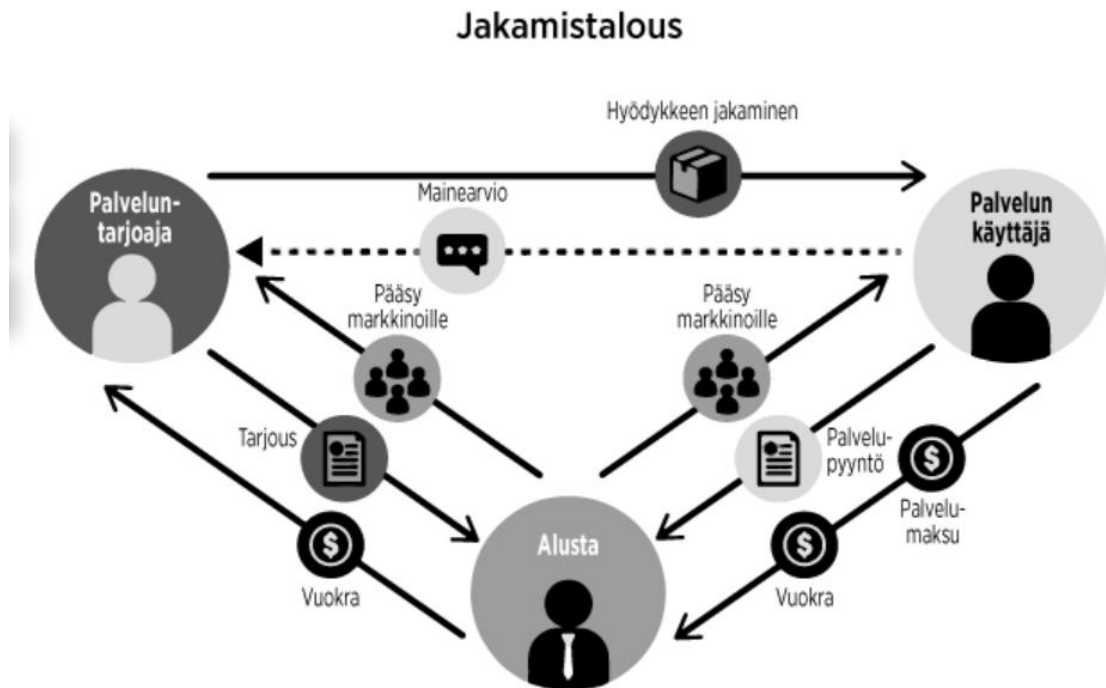
3.1 Mitä on jakamistalous?

Jakamistalous tai yhteiskäyttötalous (engl. sharing economy, collaborative economy) voidaan määritellä useammalla tavalla, riippuen määrittelijästä. Yksi määrittelytapa on malli taloudesta, jossa kaikelle olemassa olevalle resurssille haetaan maksimaalista käyttöastetta (Harmaala ym. 2017, 20). Jakamistaloudelle ominaista on myös muutos ihmisten asenteissa, jotka ovat siirtymässä pois omistuskeskeisestä taloudesta kohti taloutta, jossa väliaikaisen käyttöoikeuden kautta parannetaan olemassa olevien resurssien käyttöastetta (Cheung 2019). Näitä resursseja voivat olla eri hyödykkeet, jotka liittyvät mm. matkailuun, liikkumiseen, tavaroiden vuokraamiseen, mutta myös työ ja palvelut voidaan tietyissä tapauksissa katsoa olevan osa jakamistaloutta.

Ihmiset ovat harrastaneet jakamistaloutta jo pitkään, kun esimerkiksi yhteisön sisällä on jaettu resursseja ja autettu toisia erinäisissä askareissa. Suuremman suosion ja merkityksen ilmiö on kuitenkin saanut internetin syntymisen jälkeen, jota pidetään nykypäivänä tunnetun jakamistalouden yhtenä tärkeimmistä pilareista (Harmaala ym. 2017, 20). Internetin ansiosta maailman ihmiset ovat toisiinsa lähempänä ja helpommin saavutettavissa. Näiden yhteyksien ja muiden digitaalisten palveluiden, kuten henkilökohtaisten matkapuhelimien yleistyminen, on mahdollistanut oikeastaan kenen tahansa ryhtyä esimerkiksi asunnon vuokraajaksi (Saranne 2016). Yleensä laajamittainen jakamistalous vaatii toimiakseen tehokkaasti palveluntarjoajan ja palvelun käyttäjän lisäksi alustan, jolla transaktiot ja kommunikaatio käydään (kuvio 4). Alustan avulla voidaan yhdistää palveluntarjoajia sekä potentiaalisia palvelun käyttäjiä alustan olematta välttämättä kummankaan edellä mainitun osapuolen hallitsema tai omistama.

Muita jakamistalouden taustalla olevia tekijöitä arvioidaan olevan kuluttajien kasvava tietoisuus ympäristöstä ja ilmastonmuutoksesta. Ekologisuuden lisäksi kuluttajat ovat yhä suuremmassa määrin kiinnostuneita yhteisöystävällisyydestä, yhteiskäytöstä sekä resurssiviisaasta toiminnasta (Nylund 2020, 14). Nämä asiat ovat johtaneet tilanteeseen, jossa yhä enenevässä määrin kuluttajat haluavat hyödykkeet palvelun tai vuokrauksen kautta, kuin omistamalla tavaroita itse. Yksi tunnetuimmista jakamistalouden tausta-ajatusta kuvaavista lausahduksista saattaa olla ”I do not need a drill, I need a hole in the wall” (Päläs & Määttä 2019, 7).

Toisaalta jakamistalous houkuttelee käyttäjiä ja palveluntarjoajia erilaisista syistä, osa voi hakea voitollista liiketoimintaa, kun taas osalle tätä tärkeämpää on parantaa yhteisön ja naapuriston toimintaa. On myös toimijoita, joille edellä mainitut asiat ovat yhtä tärkeitä ja ne pyritään yhdistämään omassa toiminnassa (Nylund 2020, 15).

Kuvio 4. Jakamistalouden toimintaperiaate (Harmaala ym. 2017, 20)

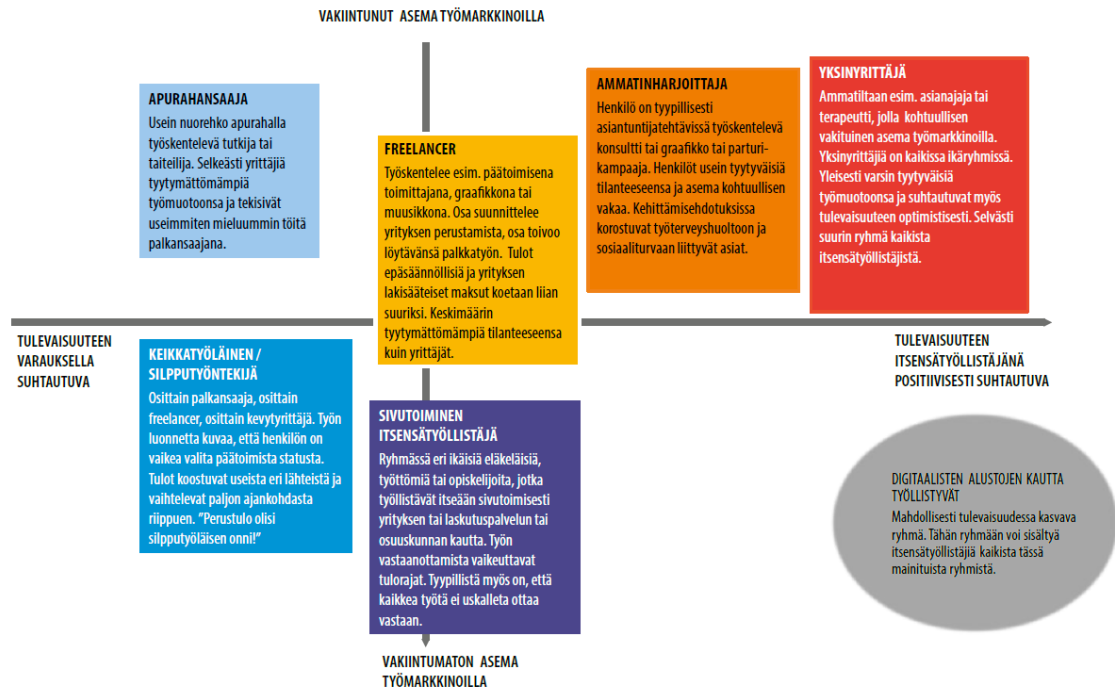
3.2 Jakamistalouden eri muodot

Jakamistalouden yleistymisen ja kasvun takana on internet, joka mahdollistaa digitaalisten alustojen kautta tapahtuvan tavaroiden ja palveluiden välittämisen helposti (Goudin 2016, 14). Toiminta voi olla voittoa tavoittelevaa yritystoimintaa tai toimintaa voidaan tehdä puhtaasti yhteisöjen toimintojen ja viihtyvyyden parantamiseksi tai yhteiskunnan edun mukaisesti (Valtioneuvosto kuluttajat ja kansalaiset jakamistaloudessa, 8). Tunnettu jakamistalouden toimija on Suomessakin toimiva AirBnB, jonka alustan kautta kuka tahansa voi joko vuokrata oman asuntonsa lyhytaikaiseen käyttöön tai vuokrata asunnon yksityishenkilöltä. AirBnB on yritys, jonka tavoitteena on tehdä liikevoittoa. AirBnB verkkosivulla mainitaan, että useimmat majoittajat maksavat 3 prosentin palvelumaksun, jonka lisäksi vuokraaja maksaa noin 14 prosentin palvelumaksun (AirBnB 2022). Vähemmän tunnettu jakamistalouden toimija on suomalainen Kyydit.net-palvelu. Verkkosivut ovat perusominaisuuksiltaan käyttäjilleen ilmaiset ja sivuilla voi joko tarjota kyytiä

tai etsiä kyytiä itselleen (Kyydit.net 2022). AirBnB ja Kyydit.net-palvelussa ihmiset voivat tarjota itselleen ylimääräistä omistamaansa resurssia muiden käyttöön. Myös julkinen sektori on mukana jakamistalouden toiminnassa. Esimerkiksi kaupunkipyörät voidaan katsoa olevan jakamistaloutta, vaikka eroaakin esimerkiksi AirBnB:n toiminnasta siten, että kaupunki yleensä myös omistaa vuokrattavat polkupyörät.

3.3 Jakamistalouden tulevaisuus ja merkitys Suomessa

Kuluttajien tietoisuus ympäristöstä ja ekologisuudesta on viime vuosina kasvanut ja luonut huolen resurssien globaalista saatavuudesta (Saranne 2016). Tilastollisesti on vaikea arvioida kuinka moni saa tulonsa puhtaasti jakamistalouden toimijana. Tilastokeskuksen vuoden 2022 helmikuun tilaston mukaan, Suomessa toimi noin 336 000 yrittäjää tai yrittäjäperheenjäsentä (Työvoimatutkimus 2022). Työ- ja elinkeinoministeriön tutkimuksen mukaan, on todennäköistä, että jakamis- ja alustatalouden toimijoiden määrä tulee tulevaisuudessa kasvamaan (Keinänen, Koramo, Oosi & Wennberg 2017, 73). Kuviossa 5 on esitetty työ- ja elinkeinoministeriön tutkimuksessa selvitetyn itsensätyöllistäjien ryhmäjaot sekä näiden suhtautuminen tulevaisuudennäkymiin. Tutkimuksen perusteella digitaalisten alustojen kautta työllistyvät suhtautuvat tulevaisuuteensa positiivisesti ja näkevät mahdollisuuden kasvulle.

Kuvio 5. Itsensä työllistäjien asema työmarkkinoilla ja tulevaisuuteen suhtautuminen (Keinänen, Koramo, Oosi & Wennberg 2017, 74)

Suomen markkinat jakamistaloudessa voidaan jakaa viiteen eri sektoriin: majoitus ja tilat, vertaisliikenne ja autot, kotitalous- ja pientyöt, ammatilliset palvelut ja joukkorahoitus (Päläs & Määttä 2019, 9). Jakamistalous on kaikkien saatavilla ja käytettävissä. Optimaalinen toimintaympäristö on kaupungeissa ja suuremmissa yhteisöissä, joissa parhaiten kohtaavat resurssit ja sen käyttäjä. Etäisyydet ovat lyhyet, mikä avaa markkinoita enemmän, koska resurssi on saatavilla lähellä (Goudin 2016, 13). Tästä tunnettu esimerkki on Suomessakin toimiva globaali UBER-kyydinjakopalvelu, jossa ihmiset hyödyntävät heille tarjottua kyytiä alustapalvelun kautta. Toisaalta jakamistalous toimii myös kansainvälisesti ja pitkienkin etäisyyksien välillä, mikä nähdään muun muassa esimerkiksi asunnonvuokrausyritys AirBnB toiminnassa. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan noin 20 prosenttia suomalaisista kotitalouksista on vuokrannut käyttöönsä ulkomailta vertaismajoituspalvelun kautta (Juuti & Timonen 2020, 98).

Suomessa ihmisten hyvinvointitekijöiden taustalla on perinteisesti ollut julkinen sektori. Valtio ja kunnat varmistavat ja tukevat verovaroin kansalaisten perustarpeet, jolloin yritysten, järjestöjen, yhteisöjen sekä lähipiirin roolit ovat jääneet pienemmäksi. Tämän, nk. kolmannen sektorin, merkitys on kuitenkin viime vuosina noussut yhä tärkeämpään rooliin julkisten palveluiden vähentyessä. Kansalaiset

turvautuvat entistä enemmän yksityisten yritysten palveluihin sekä omien henkilökohtaisten verkostojensa luomaan turvaan, jossa tavaroita ja palveluita jaetaan vapaaehtoisuuteen ja vaihdantaan perustuvan toiminnan kautta. Sosiaalisen median käytön yleistymisen myötä yksityiset ihmiset pystyvät helpommin luomaan verkostoja, epävirallisia jakamistalouden kanavia, joilla täydennetään tai jopa korvataan julkisen sektorin palveluita. (Grönlund 2020, 25–27.)

3.4 Jakamistalouden rajoitteellisuus ja haasteet

Suurimmiksi haasteiksi jakamistalouden menestykselle arvioidaan olevan muun muassa digitaaliset taidot ja tietyt fyysiset esteet, kuten etäisyydet ja edelleen kuluttajien omistushalukkuus (Goudin 2016, 23–24). Kuluttajan näkökulmasta jakamistalouden nähdään tuovan monia positiivisia asioita, kuten lisää työpaikkoja ja se edistää kiertotaloutta. Kuitenkin joissain määrin jakamistalouden ajatellaan vääristävän kilpailutilannetta mm. epätasa-arvoisen sääntelyn takia. Usein jakamistalouden toimijat kilpailevat samoilla markkinoilla, joilla myös perinteisen yritykset toimivat. Ongelmallista tästä kilpailusta tekee sääntely ja sen selkeys tai puute ja se, että samoilla markkinoilla kilpailevia toimijoita koskee eri sääntely (Harmaala ym. 2017, 22). Euroopan komissio onkin luonut toimintasuunnitelman (guideline), joilla pyritään luomaan yhteisiä eurooppalaisia pelisääntöjä jakamistalouden piiriin ja ennen kaikkea lyhyt aikaiseen asunnon vuokraukseen (European Commission 2021).

Perusoikeuksien turvaamiseksi on oltava, tai luotava, sääntelyä. Yhteiskunnan eri toimintojen siirtyessä yhä suuremmissa määrissä digitaalisten sovellusten piiriin, on pidettävä huolta, että nykysääntely suojaa ihmisryhmiä ja yksilöitä myös tässä uudessa ympäristössä. (Voutilainen 2020, 19–24.) Alustojen sääntelyyn liittyviä kysymyksiä on: kuka voi omistaa ja hallita alustoja, kuka lopulta päättää alustalle pääsystä ja kuka päättää alustalla toimimisen säännöistä.

Jakamistalous siis sekoittaa perinteistä mallia, jolla taloudessa toimitaan. Jakamistalous, etenkin voittoa tavoittelematon toiminta, mallina eroaa perinteisestä kaupankäynnistä, sillä se perustuu hyödykkeiden saatavuuteen omistamisen sijaan (access over ownership). Se siis kannustaa hyödykkeiden yhteiskäyttöön ja jakamiseen toisin, kuin perinteinen talous, joka ohjaa kuluttajaa kuluttamaan, usein jopa yli tarpeidensa (Cesnuyte, Miguel, Klimczuk & Avram 2022, 32–33).

Useissa suurissa kaupungeissa onkin huomattu juuri vuokra-asuntojen saatavuuden ja hinnoittelun vaikeuttavan pitkäaikaisvuokralaisten tilannetta, kun turistien lyhytaikainen vuokraus on taloudellisesti kannattavampaa (Juuti & Timonen 2020, 101). Myös harmaantalouden mahdollisuuksien ja kasvun nähdään lisääntyvän esimerkiksi juuri AirBnB -palvelun kautta vuokratuloja saavien piirissä. Suomessa verottajan arvion mukaan vuonna 2018 ilmoittamatta jääneiden vuokratulojen arvo oli 15 miljoonaa euroa (Myllyoja & Naumanen 2020).

Usein alustojen ylläpitäjät luovat itse sääntöjä alustoilleen, kuten esimerkiksi Facebook, joka ei salli alustallaan vihapuhetta; ”Uskomme, että ihmiset käyttävät ääntään ja pitävä yhteyttä vapaammin, jos heitä vastaan ei hyökätä sen perusteella, keitä he ovat. Tämän vuoksi emme salli vihapuhetta Facebookissa. Sillä luodaan pelottava ja syrjivä ympäristö, minkä lisäksi se voi yllyttää joissain tapauksissa väkivaltaan verkon ulkopuolella.” (Facebook Transparency Center 2022). Facebookin tapauksessa heidän itsensä määrittelemä sääntely ei kuitenkaan pitänyt saksalaisessa oikeusasteessa, kun Facebook oli poistanut vihapuheeksi katsomansa viestit. Viestien kirjoittajat valittivat oikeuteen vedoten sananvapauteen. Oikeus katsoi Facebookin toimineen väärin ja päätöksessään se katsoi, ettei Facebook ollut viestinyt toimintatavastaan riittävän avoimesti käyttäjilleen. Päätöksessään oikeus kuitenkin totesi, että Facebookilla on oikeus säädellä alustalla olevaa sisältöä (Goujard 2021).

Alustojen sääntelylle haetaan vielä muotoa, sillä pelkästään alustojen itsemäärittelemät säännöt eivät välttämättä palvele kuin alustaa itseään, joka saattaa johtaa käyttäjien eriarvoiseen kohteluun (Koponen 2019, 247–251). Tarvitaan siis ulkopuolista sääntelyä, huomioiden globaalitoiminta internet-aikakaudella, jossa suurimmat alustat tavoittavat suuren osan maailman väestöstä.

Euroopan komission työllisyydestä ja sosiaalisista oikeuksista vastaava komissaari Nicholas Schmit sanoi ensimmäisessä julkisessa puheessaan vuonna 2019 Euroopan alueiden komitean täysistunnossa, että ”*Uuden komission ohjelmassa pyritään vastaamaan nykyisiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin, joita tuovat uudenlainen työelämä, globalisaatio, automaatio, digitalisaatio ja tekoäly yhdessä hiilineutraaliin talouteen siirtymisen kanssa. Meidän on varmistettava, että nämä eri siirtymät hyödyttävät kaikkia eurooppalaisia erityisesti heidän työllisyyttään ja toi-*

meentuloaan ajatellen. Alueviranomaiset ja -hallintotahot ovat keskeisessä asemassa varmistettaessa, että tämä yhteinen tavoite toteutuu”. Schmit sai kokouksessa asianesittelijältä kiitosta puheenvuorostaan, sillä alustatyöntekijöiden oikeuksiin ja työehtoihin tulisi luoda yhteneväiset säännöt, jotta väärinkäytöksiltä vältytään, todeten: ”Alustatyö tuo työmarkkinoille monia mahdollisuuksia, koska sitä on helposti saatavilla ja se on joustavaa. On kuitenkin ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin, jotta varmistetaan alustatyöntekijöiden säälliset työehdot. Keskeistä työ- ja sosiaalilainsäädäntöä on laajennettava siten, että se kattaa myös alustatalouden ja alustatyöntekijät, joista monet ovat nuoria. Digitaalitalouden ylikansallisen luonteen takia tarvitaan selkeä eurooppalainen kehys, jotta voidaan vastata alustatyöstä aiheutuviin moniin sääntelyhaasteisiin, myös siihen, miten määritetään työsuhteen olemassaolo”. (Euroopan alueiden komitea 2019.)

3.5 Jakamistalous ja tulostaminen

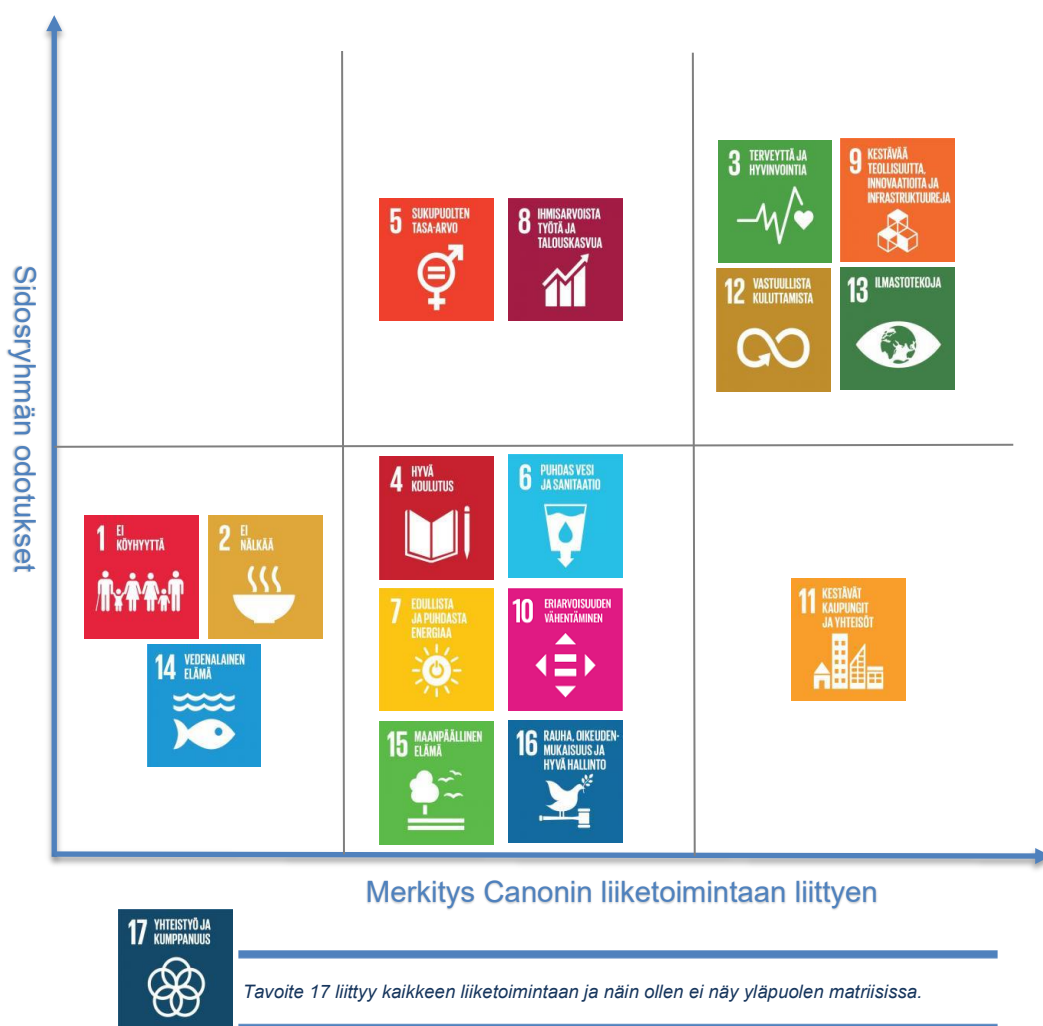
Tulostamisen kokonaisuutta mietittäessä taustalla on hyvä ymmärtää, että Canonin toiminta perustuu Kyosei-yritysfilosofiaan ja vastuullisuus on olennainen osa toimintaa. Kuviossa 6 mainitut Kestävän kehityksen tavoitteet otetaan huomioon Canonin kolmiportaisessa prosessissa; ensin kartoitetaan 65 eri aihealuetta liiketoimintaan liittyen.

Kuvio 6. Globaalit kestävän kehityksen tavoitteet (Suomen YK-liitto 2022).

Toisessa vaiheessa tehdään sidosryhmätutkimus, jonka tavoitteena on ymmärtää paremmin sidosryhmien sosiaaliseen vastuuseen liittyvät merkitykselliset

asiat sekä odotukset kestävän kehityksen toimille heidän toimintaympäristösään. Kolmannessa vaiheessa kuvataan kestävän kehityksen tavoitteiden merkitys Canonin sidosryhmille verrattuna tavoitteen merkityksellisyyteen Canonin toiminnalle (kuvio 7). Vastuullisuusraportissa kerrataan kolme tärkeintä teemaa: ”Uuden arvon luominen ja sosiaalisten ongelmien ratkaiseminen, ympäristön suojeleminen ja säilyttäminen sekä toimiminen hyvänä yrityskansalaisena yhteiskunnassa”. Näiden teemojen kautta vastuullisuutta ja kestävän kehityksen tavoitteita tuetaan ja viedään eteenpäin hyödyntäen Canonin teknologiaa sekä ratkaisuja. (Canon Inc 2022.)

Kuvio 7. Sidosryhmien odotukset Canonille Kestävän kehityksen tavoitteiden kautta (Canon Inc 2022)

Yksi Canonin palveluista on tulostus-, kopiointi- ja skannauspalvelu Print In City. Palvelun ajatus on, että kuluttajien ei tarvitse omistaa ja ylläpitää laitetta kotonaan, vaan kyseiset tarpeet voi hoitaa kätevästi muun asiain yhteydessä. Palveluun voi rekisteröityä kuka tahansa verkkopankkitunnukset tai luottokortin

omistava henkilö. Palveluun kirjautumisen jälkeen lähetetään tulostustyöt verkkopalveluun ja noudetaan valitulta laitteelta silloin kun itselle parhaiten sopii. Paikan päällä laitteelle voi kirjautua, jonka jälkeen on mahdollista myös kopioida tai skannata tiedostoja suoraan omaan sähköpostiin. Palvelun ajatuksena on hyödyntää yritysten ja julkisten organisaatioiden käytössä olevien tulostimien kapasiteettia ja mahdollistaa kuluttajien tarpeiden täyttäminen mahdollisimman helposti osana heidän arkisia toimiaan. (Canon Oy 2022b.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

4.1 Tutkimuksen vaiheet

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö on laajuudeltaan 30 opintopistettä ja siihen sisältyy sekä tutkimuksellinen että kehittämistoiminnallinen ulottuvuus. Tavoitteena on tiedontuotanto, jossa yhdistyvät konkreettisen kehittämistoiminnan kautta syntynyt dokumentoitu kokemustieto ja tutkimuksellinen ote. Opinnäytetyötä voi luonnehtia tutkimukselliseksi kehittämishankkeeksi.

Opinnäytetyön toteutuksen suunnittelu aloitettiin aiheen valinnan ja tutkimuskysymysten asettamisen jälkeen. Suunnittelun pohjalta tutkimuksen toteutus aloitettiin suunnitelman mukaisesti, joka koostui kolmesta eri vaiheesta: taustatietoihin sekä -materiaaliin tutustumisesta ja haastatteluista, kvantitatiivisen kyselytutkimuksen laadinnasta ja toteutuksesta sekä havaintojen ja tulosten raportoinnista.

Tutkimuksen alkuvaiheessa tutustuttiin lisäksi aiheeseen eri lähteiden kautta itsenäisesti. Tutustuimme tulostamisen nykytilaan ja tulostuslaitteiden eri muotoihin sekä tarpeisiin. Lisäksi tutustuimme jakamistaloudesta kertovaan kirjallisuuteen ja taustakartoituksena haastattelimme kolmea asiantuntijaa. Jakamistalouden asiantuntijahaastelu pyydettiin Sitralta ja se toteutettiin ennen verkkokyselytutkimuksen laatimista, haastatteluun osallistunut asiantuntija oli erityisesti perehtynyt kiertotalouteen. Canonilta haastattelimme toimitusjohtajaa sekä tuotemarkkinointipäällikköä. Haastatteluista saatiin hyvää taustatietoa sekä näkemyksiä, erityisesti Canonilla oli näkemyksiä tulevaisuuden tulostamisesta sekä tarkentavia vinkkejä tutkimuksen suunnasta ja fokuksista, jotka auttoivat hahmottamaan tämän hetken toiveita kuluttajien käyttäytymisestä tulostamisen suhteen.

Aiheeseen tutustumisen ja haastatteluiden jälkeen alettiin rakentamaan verkkokyselyä ja mietimme kyselyn rakennetta. Verkkokysely päätettiin toteuttaa oppilaitoksen tarjoamalla Webropol-ohjelmalla. Kyseinen ohjelma soveltuu monenlaisien verkkokyselyiden laatimiseen, joten ohjelma sopi myös tämän kyselytutkimuksen toteuttamiseen erinomaisesti. Ohjelman kautta verkkokysely oli kohtalaisen helposti muokattavissa ulkoasun sekä toimintojen osalta, mikä selkeytti kyselyn rakentamista eikä ohjelman koettu rajoittavan kyselyn rakennetta.

Valmis kysely julkaistiin verkossa useampaa eri kautta esimerkiksi LinkedIn-päivityksinä, jaettuna Facebook-ryhmissä sekä Instagramissa. Kyselyn verkko-osoite oli avoinna kaikille, jotka linkin avasivat, vastaaminen oli rajoitettu yhteen kertaan per vastaaja. Kyselyä pidettiin avoimena verkossa kolme viikkoa, jonka aikana kyselyä pyrittiin jakamaan mahdollisimman monelle sekä ajoittain muistuttamaan kyselyn olemassaolosta. Arviolta kysely näkyi eri kanavien kautta noin 550 ihmiselle.

4.2 Tutkimusmenetelmä ja otanta

Tutkimusmenetelmäksi päätimme ottaa kvantitatiivisen tutkimuksen, koska tutkimukselle haluttiin mahdollisimman laaja ikä-, koulutus-, sukupuoli- ja maantieteellinen jakauma. Kuten Vilkka (2021) mainitsee, kyselylomaketutkimus sopii hyvin aineiston keräämiselle, kun vastaaja joukko on iso tai hajallaan.

Otanta ei haluttu rajata tai valita suoraan jotain tiettyä vastaajaryhmää. Holopainen ja Pulkkinen (2014) jakavat otantamenetelmät teoksessaan ”Tilastolliset menetelmät” kahteen pääryhmään: todennäköisyyteen perustuviin ja harkintaan perustuviin. Todennäköisyyteen perustuvia otantamenetelmiä ovat yksinkertainen satunnaisotanta, systemaattinen otanta, ositettu otanta ja ryväotanta. Harkintaan perustuvia menetelmiä on harkinnan varainen otanta sekä kiintiöotanta.

Verkkokyselytutkimuksen kohderyhmänä voidaan teoriassa pitää ketä tahansa, jolla on mahdollisuus sähköisiin työvälineisiin. Tämä aiheuttaa tutkimukselle haasteita mm. tutkimuksen alipeitto, vastaajien rekrytointi sekä valikoitumisen hallinta (Laaksonen, Matikainen & Tikka 2013). Lähtökohtaisesti verkkokysely voidaan jakaa verkkosivuilla tai lähettää suoraan vastaajille, joka tarkoittaa, että on olemassa jokin lista vastaanottajista. Vastausinnostusta tarkasteltaessa, voidaan todeta nuorempien ikäryhmien olevan aktiivisimpia kuin vanhempien ikäryhmien (Valli 2015, 49).

Tutkimus toteutettiin verkkokyselynä ja kysely laadittiin Webropol-ohjelmalla, joten tutkimukseen pystyi osallistumaan kuka tahansa, jolla oli mahdollisuus internetin käyttöön ja tietokone tai mobiililaite. Verkkokyselyyn oli haasteellista tavoittaa vastaajia monipuolisesti eri taustoilla. Verkkokysely jaettiin omien olemassa

olevien kontaktien kautta mahdollisimman laajalti. Suunnitteluvaiheessa tavoiteltiin noin 200–300 vastaajaa, vaikka samaan aikaan tiedostettiin haasteet tavoitteen saavuttamiselle, ottaen huomioon tutkimukseen käytettävät resurssit.

4.3 Kyselyn rakenne

Tutkimuskysymyksiin haettiin vastauksia jakamalla kysely kolmeen osioon: vastaajien perustiedot ja tulostustottumukset, yhteiskäyttölaitteiden mahdollisuudet osana jakamistaloutta sekä yksityisten omistamat laitteet osana jakamistaloutta. Näihin kolmeen osioon päädyttiin sen jälkeen, kun oli tutustuttu jakamistalouden jo olemassa oleviin ratkaisuihin. Kiinnostavimpina jakamistalouden muotoina olivat esimerkit, joissa yritys omistaa tuotteen, jota se vuokraa lyhyt aikaiseen käyttöön alustan välityksellä sitä tarvitseville. Toinen kiinnostava muoto jakamistaloudesta oli sellainen, jossa yksityishenkilöiden vajaakäytöllä olevia tuotteita pystyy vuokraamaan tai jopa lainaamaan toisille yksityisille henkilöille. Näiden esimerkkien kautta haluttiin selvittää vastaajilta, voisiko näistä malleista jompikumpi tai molemmat sopia myös vastaamaan tulevaisuuden tulostustarpeisiin.

Kyselyn (liite 1.) alussa vastaajilta kartoitettiin perustiedot sekä tulostustottumukset, jonka jälkeen kyselyssä syvennyttiin yhteiskäyttölaitteiden ja jakamistalouden tulevaisuuden mahdollisuuksiin. Kysymyksillä pyrittiin saamaan selville millaiset asiat vaikuttavat, jos tulostuspalveluita tarjottaisiin yksityishenkilöille yhteiskäyttölaitteiden avulla sekä jakamistalouden periaatteiden mukaisesti. Kyselyssä oli yhteensä 21 kysymystä, jota pidettiin määrällisesti hyvänä ja riittävänä. Kyselystä ei haluttu tehdä liian pitkää ja raskasta, jotta vastaajien mielenkiinto ei häviäisi kyselyn aikana.

Kysymysten asetteluun panostettiin myös, jotta ne olisivat mahdollisimman helpolukuisia sekä ymmärrettäviä. Suurin osa kysymyksistä oli suljettuja kysymyksiä, lukuun ottamatta muutamaa avointa kysymystä. Avoimia vastauskenttiä ei haluttu pääsääntöisesti käyttää, sillä niiden läpikäynti kvantitatiivisessa tutkimuksessa on työlästä ja niihin liittyy myös suurempi riski vastaamatta jättämiselle. Tämä riski johtuu pelkästään siitä, että avoimien vastauskenttien vastauksien pituuksille on mahdotonta antaa merkkimäärärajoja, varsinkaan minimirajaa, jolloin vastaukseksi olisi voinut riittää pelkästään yksi kirjain tai numero.

Vastaushalukkuutta pyrittiin nostamaan arpomalla halukkaiden vastaajien kesken tavarapalkinto, joka oli juomapullo sekä 4 VIP-elokuvalippua Finnkinon teattereihin.

4.4 Tutkimuksen validiteetti ja reliabiliteetti

Validiteetti kertoo, kuinka hyvin tutkimuksessa on pystytty vastaamaan haluttuihin kysymyksiin (Holopainen & Pulkkinen 2014, 16). Jotta tutkimukselle saadaan hyvä validiteetti, tulee tutkimuksen vastata mahdollisimman hyvin ja tarkasti mitattaviin asioihin. Käytännössä kvantitatiivisessa kyselytutkimuksessa validiteettiin vaikuttavaa se, miten hyvin kysely on suunniteltu, miten hyvin kyselylomake ja kysely on ymmärretty. Toisin sanoen validiteetti mittaa tutkijan, tai tässä tapauksessa tutkijoiden, kyvykkyyttä laatia kyselylomake, josta saadaan mahdollisimman tarkasti ne vastaukset kuin on tarkoitettu (Vilka 2021).

Reliabiliteetti mittaa tutkimuksessa saavutettujen tulosten sattumanvaraisuutta. Tutkimus on luotettava, kun siinä ei ole, tai on mahdollisimman vähän, sattumanvaraisia tuloksia tai vastauksia (Valli 2015, 139). Reliabiliteetti, eli luotettavuus, on korkea, kun useammalla mittauskerralla saadaan samansuuntaisia tuloksia tai vastauksia (Holopainen & Pulkkinen 2014, 17). Heikkoon reliabiliteettiin vaikuttavia seikkoja ovat mm. huonosti asetetut kysymykset, jolloin eri vastaajat saattavat ymmärtää kysymykset eri tavalla. Muita vaikuttavia seikkoja on vastaajien rehellisyys, vastaajat eivät muista oikeita vastauksia tai arvaavat vastauksen, vastaajien mielentila ja vahingossa väärin vastaaminen (Akin menetelmäblogi 2019).

Tutkimukselle pyrittiin saavuttamaan mahdollisimman korkea validiteetti ja reliabiliteetti laatimalla verkkokysely huolella siten, että jokainen vastaaja ymmärtää asetetut kysymykset samalla tavalla. Tällöin vastaukset ovat keskenään vertailukelpoisia ja vastaavat annettuihin tutkimuskysymyksiin mahdollisimman tarkasti. Toisaalta vastaajien määrä, sekä niiden valikoituminen ei ollut täysin sattumanvaraista, vaan kysely ohjautui lähinnä omien verkostojen kautta tutuille ja heidän lähipiiriinsä. Jotta validiteetti ja reliabiliteetti tutkimuksessa olisi saatu entistä korkeammaksi, olisi tutkimukseen tarvittu enemmän vastaajia ja myös tutkijoiden lähipiiriin ja ystävien ulkopuolelta.

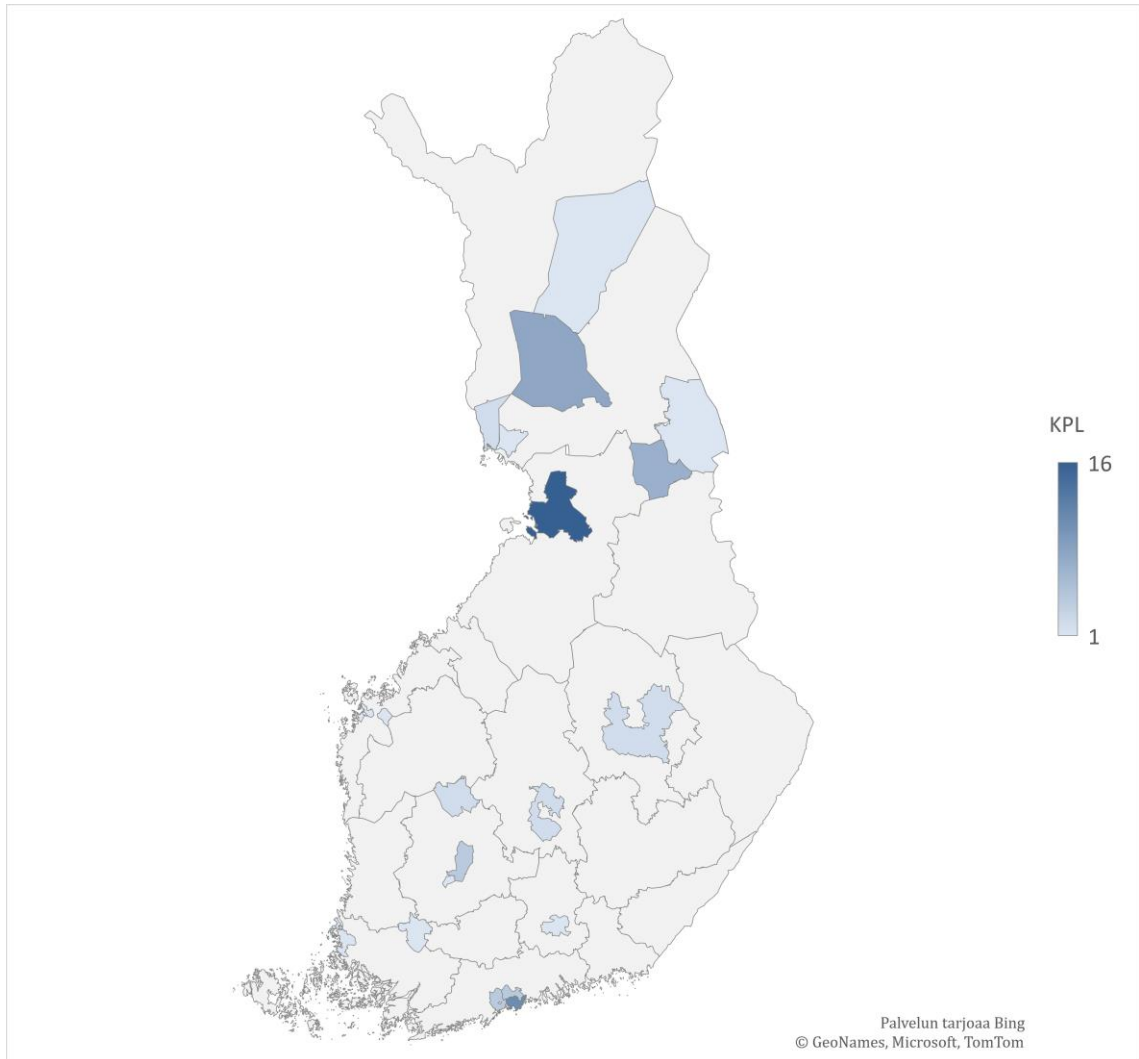
Tutkimukseen saatiin vastaajia kaikista muista ikäryhmistä, pois lukien 20-vuotiaat ja sitä nuoremmat. Suurin osa vastaajista kertoi asuvansa perheen kesken,

mutta muutamia yksin asuviakin saatiin kyselyyn vastaamaan. Ammatiltaan vastaajajoukkoon saatiin myös useita eri ammattiryhmiä, eniten vastaajista oli toimihenkilöitä ja työntekijöitä, mutta vastauksia saatiin myös esihenkilöiltä, yrittäjiltä opiskelijoilta, työttömiltä ja eläkeläisiltä. Sosiaalista ja demografista hajontaa vastauksiin pyrittiin saavuttamaan jakamalla kyselyä verkossa avoimesti kaikille halukkaille, vaikka se perustuikin lähinnä olemassa olevien kontaktien hyödyntämiseen.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

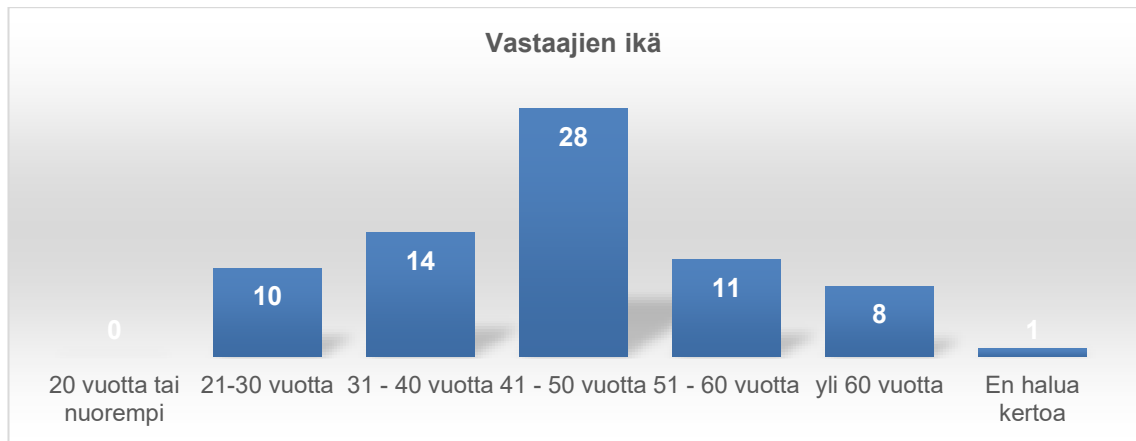
5.1 Vastaajien taustatiedot

Kyselyyn saatiin 72 vastausta. Vastauksia saatiin yhteensä 21 eri paikkakunnalta (kuvio 8) Suomesta. Eniten vastauksia tuli Oulusta (16), Helsingistä (11) sekä Rovaniemeltä (8).

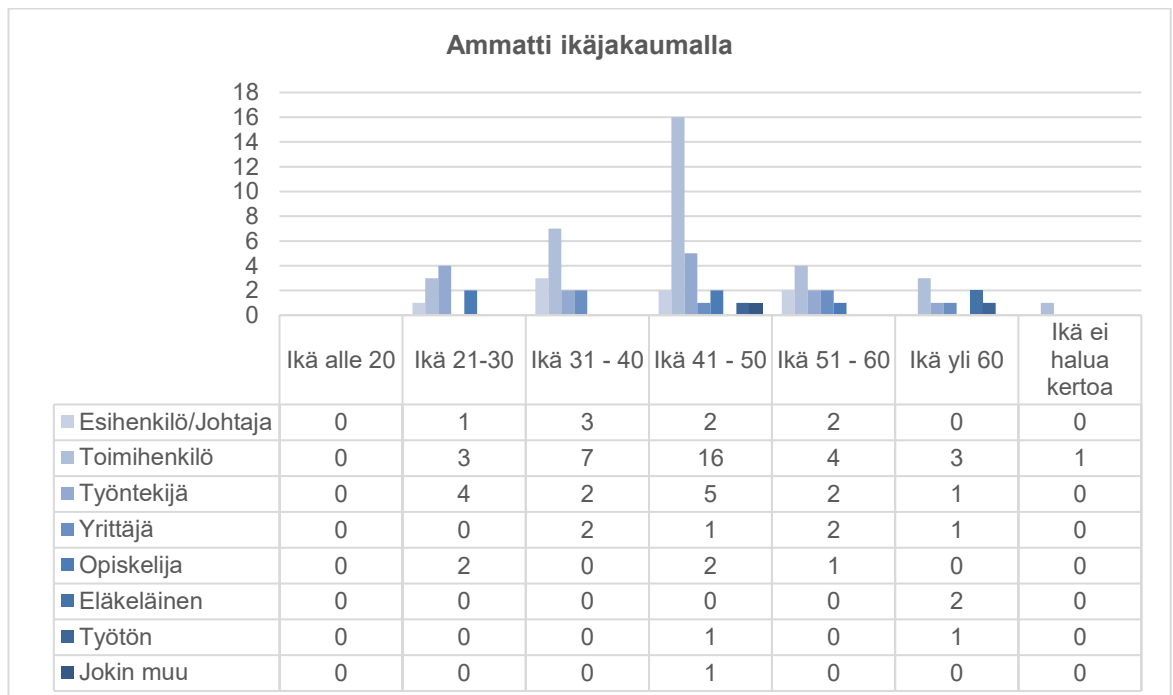
Kuvio 8. Vastaajamäärät paikkakunnittain

Perustietoina vastaajilta kysyttiin asuinpaikan lisäksi, ikä sekä ammatti. Vastaajat jaettiin kyselyssä eri ikäryhmiin. Kaikkiaan vastauksia kyselyyn saatiin 72 ja eniten vastauksia saatiin ikäryhmästä 41–50-vuotta (kuvio 9). Yhtään vastausta ei saatu 20-vuotiaalta tai sitä nuoremmilta, yksi vastaajista ei halunnut kertoa ikäänsä kyselyssä.

Kuvio 9. Vastaajien ikä

Vastaajien ammatti jakautui ennalta annettujen vaihtoehtojen perusteella: esihenkilö/johtaja, toimihenkilö, työntekijä, yrittäjä, opiskelija, eläkeläinen, työtön tai jokin muu. Suurin osa kyselyyn vastanneista oli toimihenkilöitä ja isoin osa heistä oli 41–50-vuotiaita. Loput vastaajista jakoutuivat tasaisemmin ikänsä ja ammatinsa perusteella eri ryhmiin. Vastaajien tarkemmat ammatit ikäjakaumalla esitetynä löytyvät kuviosta 10.

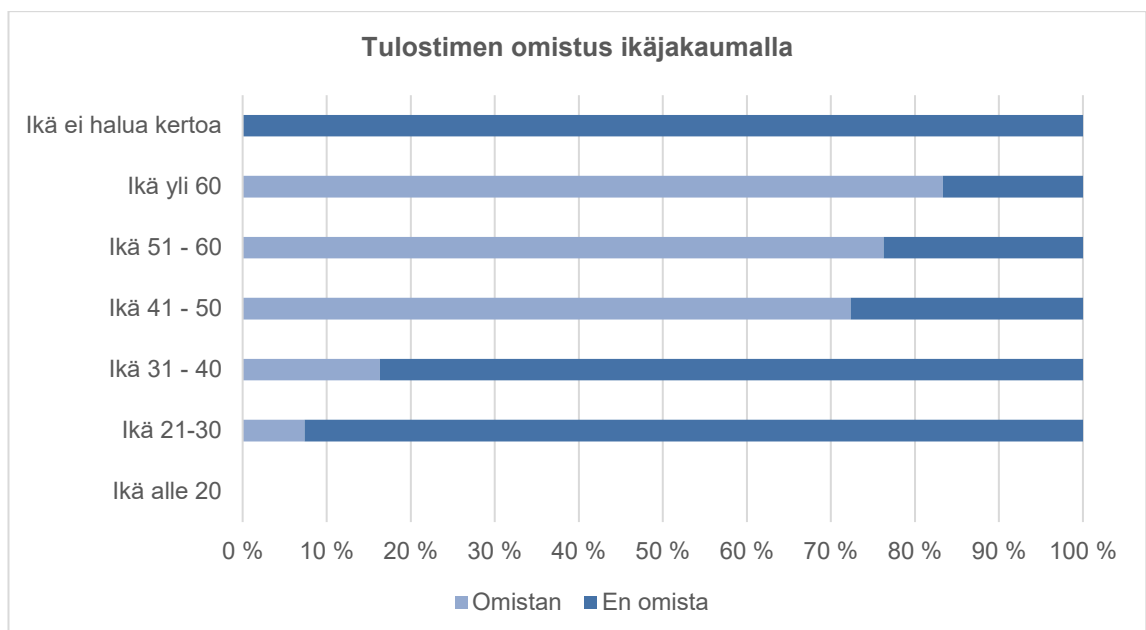

Kuvio 10. Vastaajien ammatti eri ikäryhmissä

5.2 Tulostustarpeita ja -tottumusta kartoittavat kysymykset

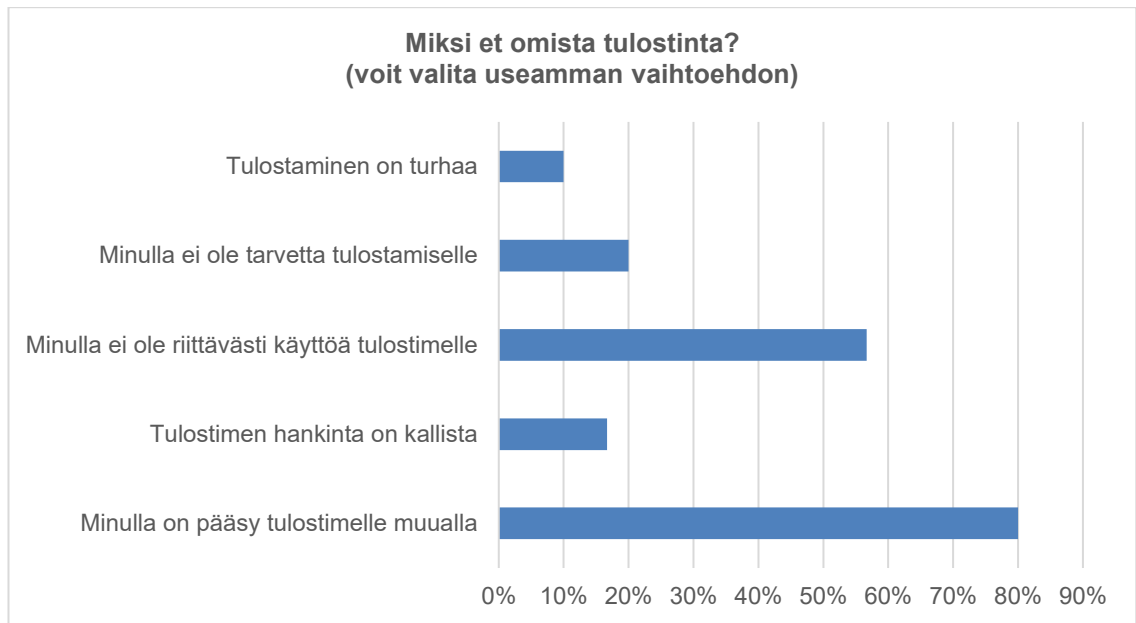
Kyselyn yhdeksän ensimmäistä kysymystä kartoittivat vastaajien nykyisiä tulostustarpeita sekä -tottumuksia. Vastausten perusteella kartoitettiin yksityisentulostamisen nykytilaa, jotta tuloksissa voidaan tarkastella mahdollisimman ajankoh- taista tietoa yhdessä mahdollisten tulevaisuuden tarpeiden kanssa.

Kyselyyn vastanneista reilu puolet, 58 prosenttia, kertoivat omistavansa tulosti- men eli 42 prosenttia vastanneista ei omista omaa tulostinta. Eniten tulostimia omistivat yli 41-vuotiaat, kun taas vähiten tulostimia omistivat alle 40-vuotiaat vastaajista (kuvio 11).

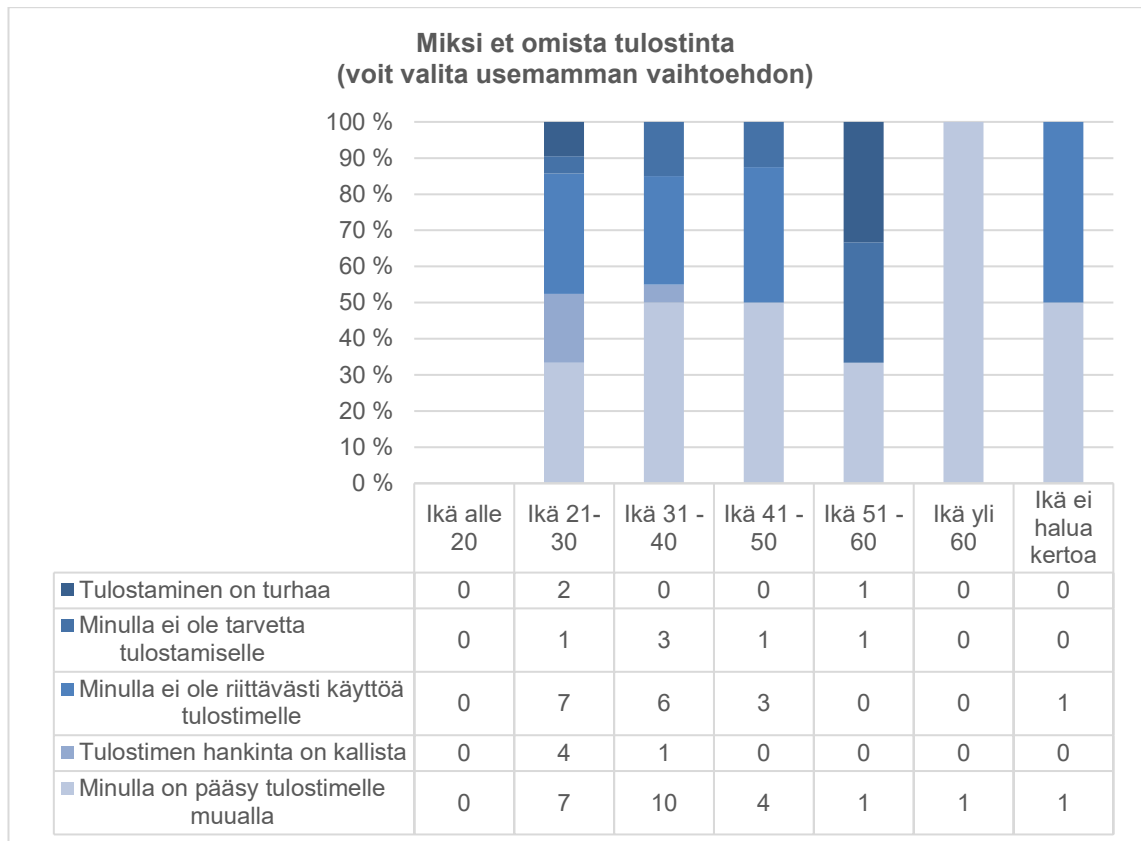
Kuvio 11. Omistatko tulostimen? Ikäryhmäjakaumalla

Vastaajilta, jotka eivät omista tulostinta, kysyttiin syitä miksi he eivät omista tu- lostinta. Kysymykselle oli annettu viisi vastausvaihtoehtoa ja kysymykseen sai vastata useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon. Yleisimmät syyt miksi tulos- tinta ei omisteta, olivat pääsy tulostimelle toisaalla (80 prosenttia) ja riittämätön käyttötarve omalle tulostimelle (57 prosenttia). Muita vastausvaihtoehtoja valittiin vähemmän ja ne jakautuivat tasaisemmin (kuvio 12). Kuitenkin vain kolme vas- taajista (5 prosenttia) oli sitä mieltä, että tulostaminen on täysin turhaa. Kaikki kolme vastaajaa, joiden mielestä tulostaminen on turhaa, uskovat kaiken hoitu- van digitaalisia palveluja hyödyntäen. Tämän lisäksi kaksi vastaajaa kertoi sääs- tävänsä ympäristöä ja luontoa, kun ei tulosta.

Kuvio 12. Miksi et omista tulostinta?

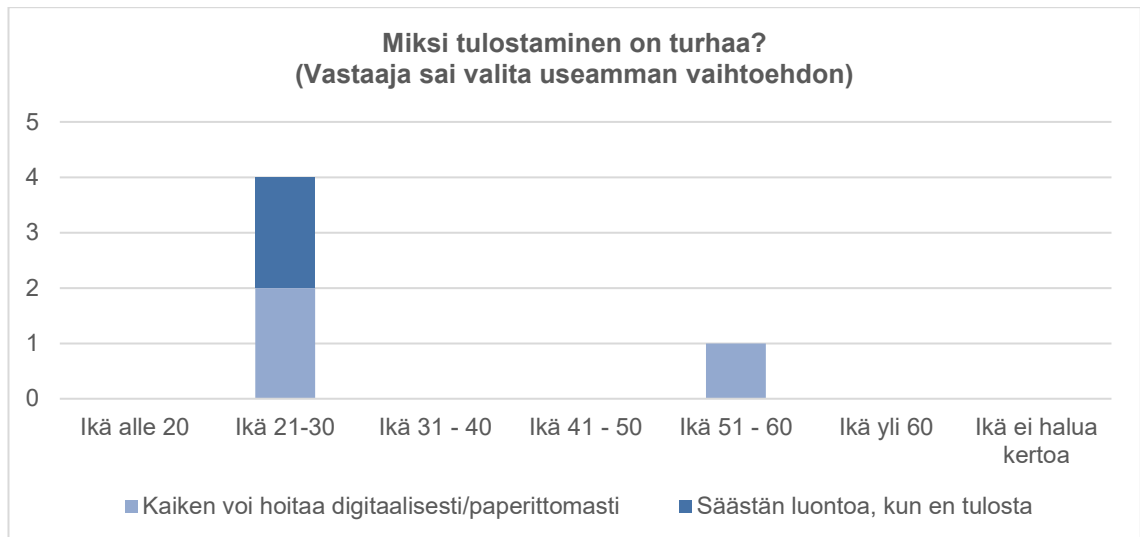
On huomattavaa, että vain 20 prosenttia vastaajista kertoi, että heillä ei ole tarvetta tulostimelle lainkaan. Vastaajilla, joilla on jonkinlainen tulostustarve, on pääsääntöisesti pääsy tulostimelle muualla. Vastaajien tulostustarve ei kuitenkaan riitä perusteeksi hankkia omaa tulostinta, vaikka tulostimen hinta ei ole suurimmalle osalle vastaajista este, sillä vain 17 prosenttia vastaajista piti tulostimen hankintaa kalliina. Vastausten perusteella alle 40-vuotiailla tulostimen käyttöön on pääsy muualla eikä heillä ei ole suurta tarvetta tulostaa (kuvio 15), toisaalta alle 30-vuotiaiden mielestä myös tulostimen hankinta on kallista.

Kuvio 13. Miksi et omista tulostinta? Vastaukset ikäryhmittäin

Vastaajilta, jotka ilmoittivat tulostamisen olevan turhaa (3 vastaajaa), kysyttiin miksi he pitävät tulostamista turhana. Heistä jokainen kertoi pystyvänsä hoitamaan kaiken digitaalisena. Tämän lisäksi kaksi vastaajista valitsi vaihtoehdon ”Säästän luontoa, kun en tulosta”. Kysymykseen vastanneille vastausvaihtoehdoista tärkeämpää on käytännöllisyys kuin arvovalintana luonnon säästäminen.

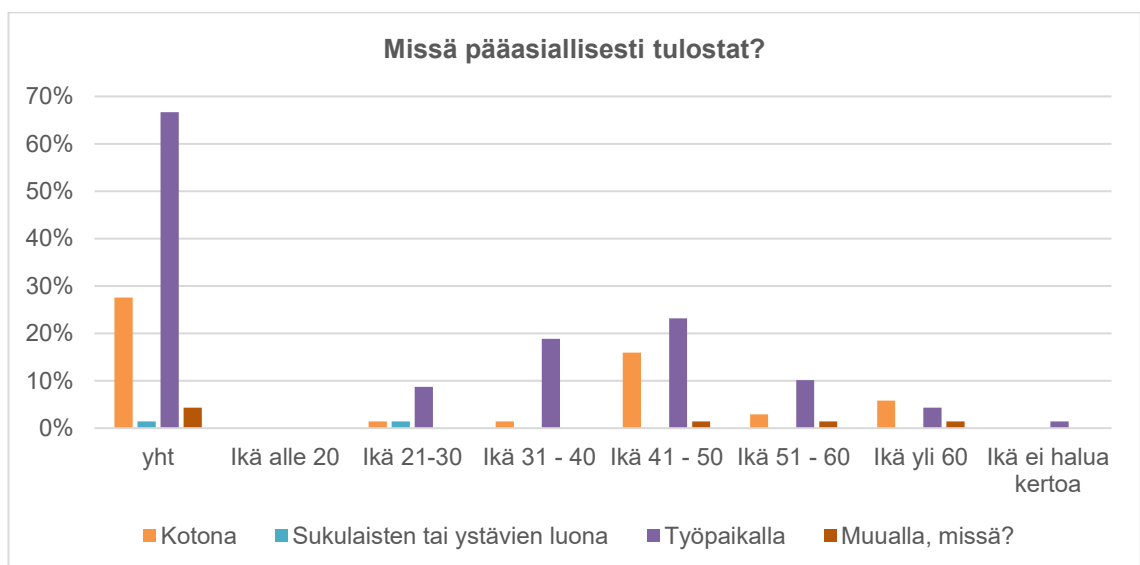
Vastaukset jakautuivat kahteen ikäryhmään: 21–30-vuotiaisiin sekä 51–60-vuotiaisiin (kuvio 14). Näistä vanhempi ikäryhmä vastasi kaiken hoituvan digitaalisesti, kun taas nuoremmasta ikäryhmästä vaihtoehdot ”Kaiken voi hoitaa digitaalisesti” ja ”Säästän luontoa, kun en tulosta” olivat molemmat yhtä merkityksellisiä. Yhtään vastasta ei saatu kohtaa ”Muu syy”.

Kuvio 14. Miksi tulostaminen on turhaa?

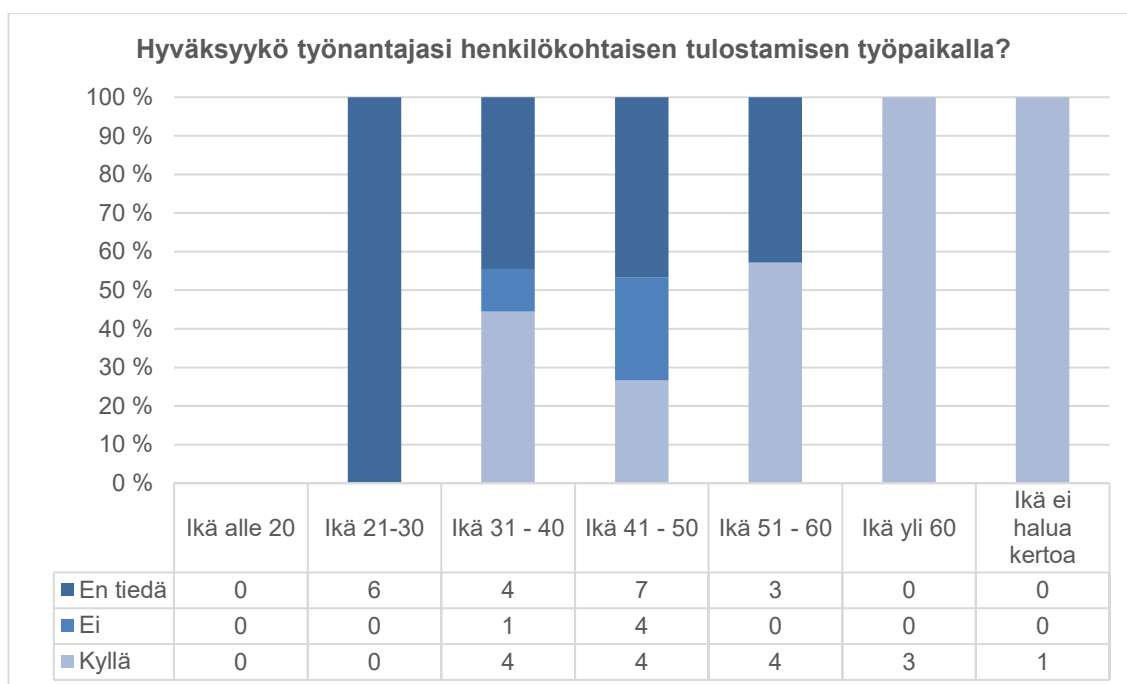
Tulostamista turhana pitäviltä kysyttiin vielä halukkuutta vastata kyselyn muihin kysymyksiin tulostamisesta ja sen tulevaisuuden näkymien kartoittamisesta, johon kaikki kolme vastasivat myöntävästi.

Kyselyssä haluttiin selvittää missä kyselyyn vastaajat tulostavat tänä päivänä (kuvio 15). Suurin osa kyselyyn vastaajista, 67 prosenttia, tulostaa pääsääntöisesti työpaikallaan. Kotonaan pääasiallisesti tulostaa vain 28 prosenttia kaikista vastanneista. Yksikään vastaajista ei tulosta kirjastossa tai koulussa. Yksi vastaajista kertoi tulostavansa sukulaisten tai ystävien luona ja kolme vastaajaa kertoi tulostavansa muualla, esimerkiksi käyttäen Print In City -palvelua tai muissa julkisissa tiloissa.

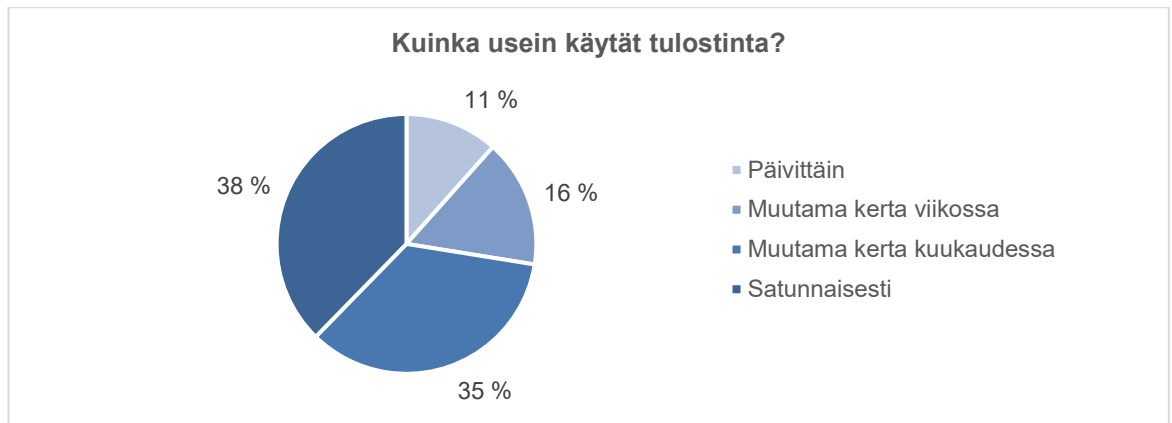
Kuvio 15. Missä pääasiallisesti tulostat vastaukset ikäryhmittäin

Vastaajilta, jotka kertoivat tulostavansa henkilökohtaisia tulosteita työpaikalla, kysyttiin työnantajan näkemystä asiaan. Vastaajista nuorimmat eivät tieneet onko tulostaminen sallittua. Vanhempien vastaajien joukossa vastaukset menivät lähes tasan vaihtoehtojen ”sallii”, ”ei” ja ”en tiedä” välillä, kun taas kaikista vanhimmat vastaajat kertoivat henkilökohtaisen tulostamisen olevan sallittua työpaikallaan. Vastausten perusteella vanhemmat työntekijä ovat paremmin tietoisia työpaikoilla käytössä olevista säännöistä tulostamisen suhteen kuin nuoremmat. Ikäryhmässä 41–50-vuotta, vastaajista suurin osa ilmoittaa olevansa esimies tai johtajan asemassa (kuvio 10), mutta vain hieman alle puolet heistä tiesi työpaikansa säännöt henkilökohtaiselle tulostamiselle (kuvio 16). Kaikista vastaajista hieman alle puolet, 49 prosenttia, ei tiennyt onko henkilökohtainen tulostaminen sallittua työpaikalla, kun 39 prosenttia vastasi sen olevan sallittua. Vastaajista vain 12 prosenttia tiesi henkilökohtaisen tulostamisen olevan kiellettyä työpaikalla.

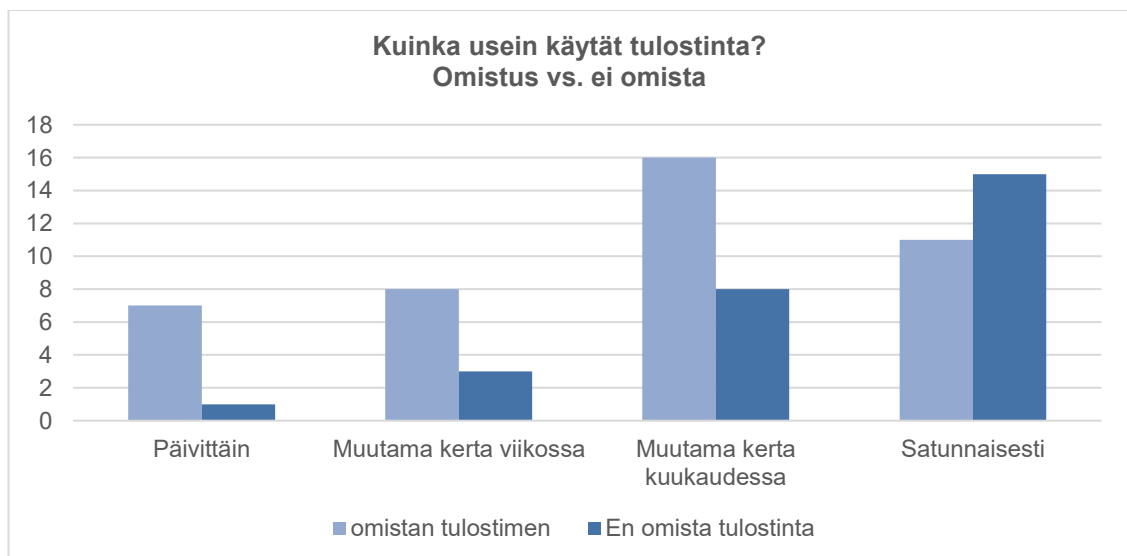
Kuvio 16. Hyväksyykö työnantajasi henkilökohtaisen tulostamisen työpaikalla vastaukset ikäryhmittäin

Kun vastaajilta kysyttiin, kuinka usein heillä on tarvetta tulostimelle, vain 11 prosenttia vastaajista kertoi tarvitsevansa tulostinta henkilökohtaiseen tulostamiseen päivittäin (kuvio 17). Suurin osa vastaajista, 73 prosenttia, kertoi tarvitsevansa tulostinta joko muutamia kertoja kuukaudessa tai satunnaisesti.

Kuvio 17. Kuinka usein käytät tulostinta? Kaikki vastaajat

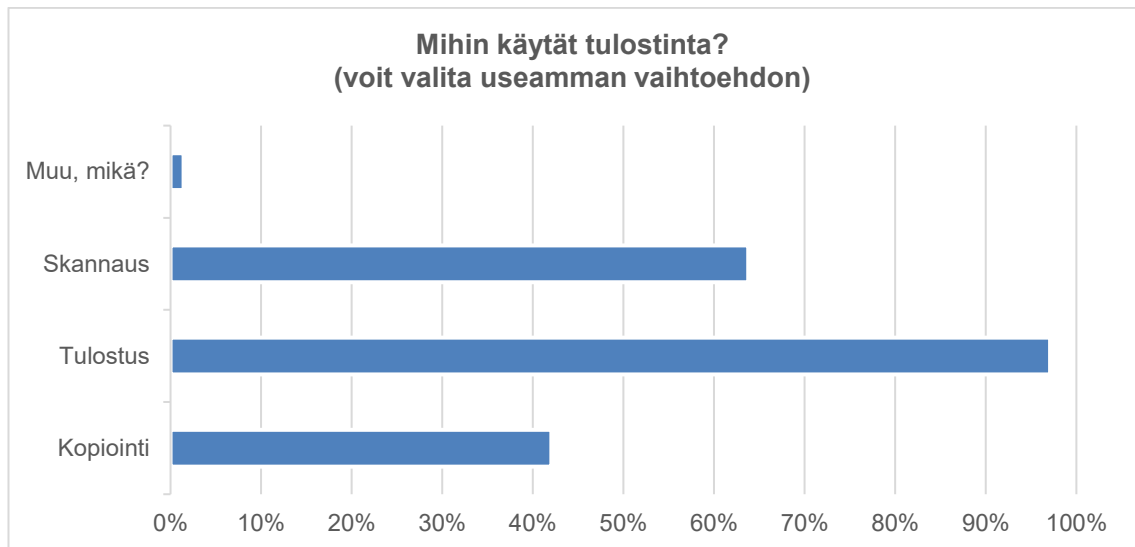
Kun vastauksia tarkastellaan niiden välillä, jotka omistavat tulostimen ja jotka eivät omista tulostinta, nähdään vastauksissa eroja. Niiden vastauksista, jotka kertovat, etteivät omista tulostinta, nähdään tulostustarpeen olevan vain harvoille päivittäistä ja suurimmalle osalle satunnaista. Suurin tulostustarve on tulostimia omistavilla henkilöillä ja tulostustarve on vähäisempää henkilöillä, jotka eivät omista tulostinta. Suurimmalle osalle vastaajista ilmenee tarvetta tulostaa vaan muutamia kertoja kuukaudessa tai harvemmin (kuvio 18).

Kuvio 18. Kuinka usein käytät tulostinta? Omistajuus huomioiden

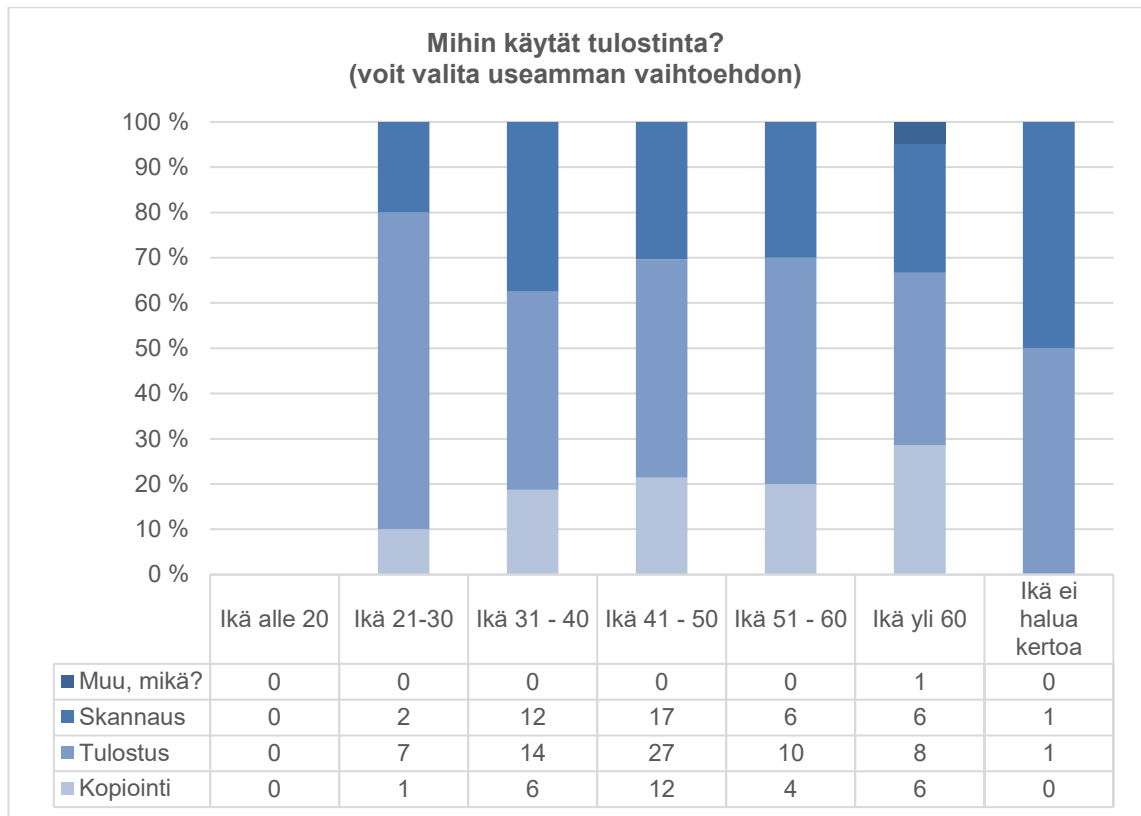
Useimmilla tulostimilla voidaan pelkän tulostamisen lisäksi kopioida sekä skannata asiakirjoja, kuvia tai muita paperisia dokumentteja. Kyselyssä kysyttiin näiden kolmen niin sanotun perustoiminnon käytöstä, mutta vastaajille annettiin myös mahdollisuus valita vaihtoehto "muu, mikä?". Kun valitsi vaihtoehdon "muu,

mikä?”, seurasi vapaamuotoinen kysymys, johon vastaaja sai kertoa mihin muuhun tulostinta mahdollisesti käyttää (kuvio 19). Kysymykseen sai myös valita useamman vastausvaihtoehdon.

Kuvio 19. Mihin käytät tulostinta?

Kaikista vastaajista 97 prosenttia vastasi käyttävänsä tulostinta tulostamiseen, seuraavaksi eniten, 64 prosenttia, käytetään skannaustoimintoa. Vastaajista 42 prosenttia kertoi käyttävänsä kopiointitoimintoa. Yksi vastaajista valitsi vaihtoehdon ”Muu, mikä?”, jonka tarkentavaan kysymykseen hän vastasi käyttävänsä tulostinta valokuvien tulostamiseen. Kuviossa 20 näkyvät vastaukset ikäjakaumana esitettynä.

Kuvio 20. Mihin käytät tulostinta vastaukset ikäjakaumalla

Vastaajilta kysyttiin vielä tarkennuksena, minkälaisia tuotteita he tulostavat tänä päivänä, vaihtoehtoina oli valita eri paperikokoja tai spesiaalisempia tuotteita (kuvio 21). Vastaajista 100 prosenttia kertoi käyttävänsä A4 kokoa ja vain 17 prosenttia käyttää A3 kokoa tai sitä isompaa. Jakauma yksi- ja kaksipuoleisten tulosteiden kohdalla oli tasaisempi kun 65 prosenttia tulostaa yksi puoleisia ja 52 prosenttia kaksi puoleisia tulosteita. Erityistuotteista suosituimpia olivat valokuvat 20 prosenttia ja erilaiset pääsyliput 17 prosenttia.

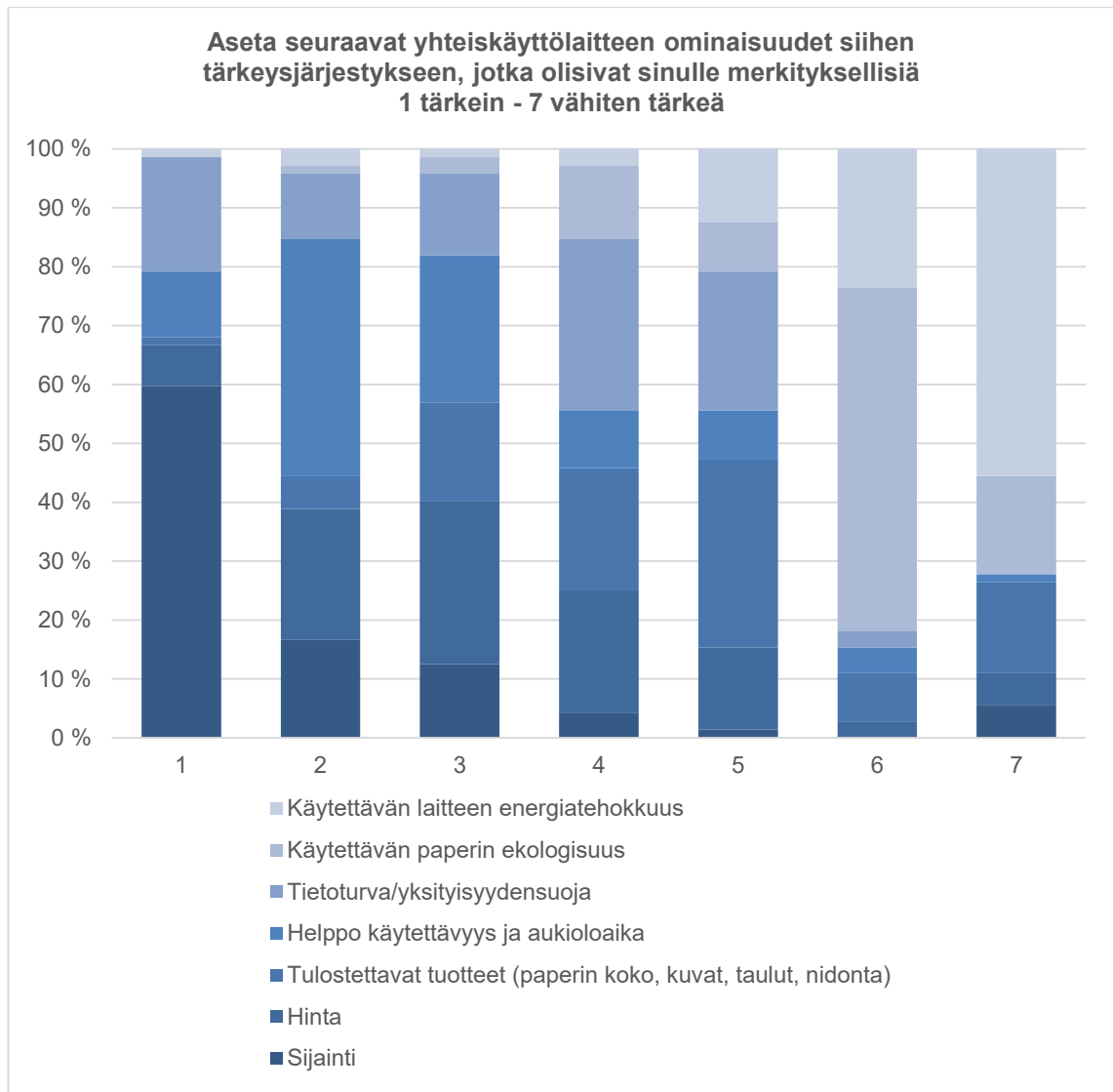
Kuvio 21. Yhteenveto kaikkien vastaajien tarpeesta tulostaa eri tuotteita

Ikäjakaumaa katsottaessa nähdään selkeästi ero 21–30-vuotiaiden ja sitä vanhempien ikäluokkien välillä, nuorten käyttäessä tulostinta lähinnä vain A4 kokoi-siin sivuihin, kun kaikissa muissa kyselyyn vastanneissa ikäryhmissä valokuvat, pääsyliput ja A3 sivut korostuivat. Vihko-mallin tulosteet olivat käytössä yli 51-vuotiaiden vastaajaryhmillä.

Vastaajilta kysyttiin kyselyssä myös mitä ovat ne tuotteet ja tarpeet tulevaisuu-dessa, jotka saavat sinut tulostamaan. 96 prosenttia vastaajista kertoi oletta-vansa tulostamisen tarpeiden olevan samat kuin tänäkin päivänä. 6 prosenttia vastaajista kertoi muista, uusista tarpeista kuten joululahjojen ja valokuvien tulos-taminen.

5.3 Yhteiskäyttölaitteiden mahdollisuudet osana jakamistaloutta

Kyselyn seuraavassa osiossa vastaajia pyydettiin vastaajia laittamaan yhteis-käyttölaitteen ominaisuudet tärkeysjärjestykseen asteikolla 1–7, missä 1 on tär-kein ja 7 on vähiten tärkein. Kuvion 22 mukaisesti tärkeimmäksi ominaisuudeksi nousi käytettävän laitteen sijainti yli 59 prosentilla vastaajista, toiseksi tärkeim-mäksi asiaksi nousi helppo käytettävyys ja aukioloaika. Käytettävän laitteen ener-giatehokkuus tai käytettävän paperin ekologisuus olivat vähiten merkityksellisiä tässä otannassa.

Kuvio 22. Yhteiskäyttölaitteen merkitykselliset ominaisuudet vastaajille

Lisäksi vastaajia pyydettiin laittamaan tärkeysjärjestykseen sijainnit, missä yhteiskäyttölaite heidän mielestään voisi sijaita (kuvio 23). Näistä suosituimmaksi vaihtoehdoksi nousi 56 prosentilla ”Työpaikka”, toiseksi suosituimpana oli ”Kauppakeskus / vähittäiskaupan yhteydessä” -vaihtoehto saaden 19 prosenttia vastauksista tärkeimpänä sijaintina.

Kuvio 23. Yhteiskäyttölaitteen sijainti tärkeysjärjestyksessä

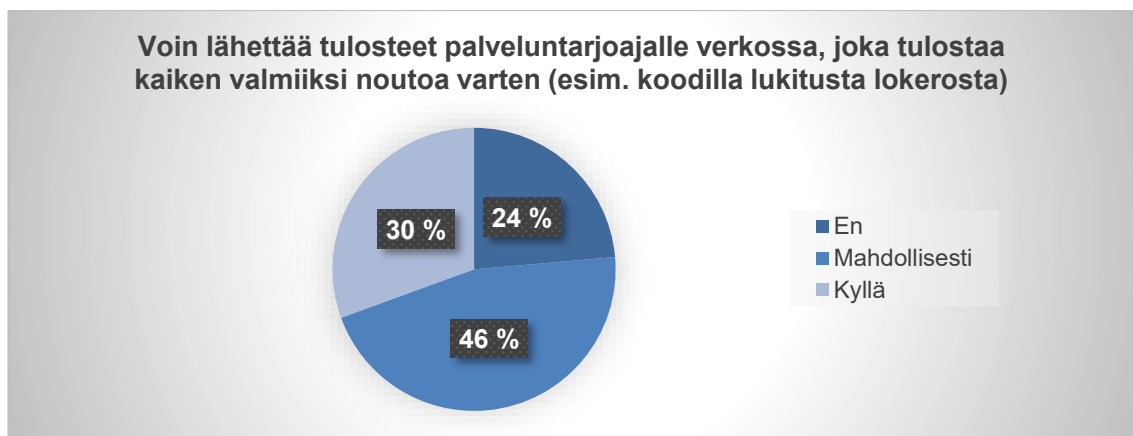
Osallistujilta kysyttiin myös vaihtoehtoja missä muualla yhteiskäyttölaite voisi sijaita. Suosituimmaksi näiden joukosta nousivat Posti, kahvilat & ravintolat, harrastustilat tai kunnan palvelupisteet / asukastuvat.

Kyselyyn vastaajilta haluttiin selvittää, että minkälaisilla ehdoilla he olisivat valmiita käyttämään yhteiskäyttölaitetta julkisessa tilassa. Kyselyssä vastaajille annettiin valmiita vaihtoehtoja, joista heidän tuli valita voisivatko käyttää tulostinta kyseisellä ehdoilla julkisessa tilassa, vastausvaihtoehtoina olivat; kyllä, mahdollisesti, en. Kolme neljästä vaihtoehdosta sisälsi lähtökohtana vastaajan tulostustyön lähettämisen verkon välityksellä tulostettavaksi. Vähiten suosituksessa vaihtoehdossa (kuvio 24) vastaaja lähettäisi tulosteensa verkon kautta ja saisi valmiit tulosteet postitse kotiin. Kyselyyn vastaajista 53 prosenttia ei ollut valmis käyttämään kyseistä palvelua ollenkaan. Ainoastaan ikäluokassa 31–40-vuotiaat ”kyllä” tai ”mahdollisesti” vastauksia oli enemmistö eli 64 prosenttia olisi valmis käyttämään kyseisen kaltaista palvelua.

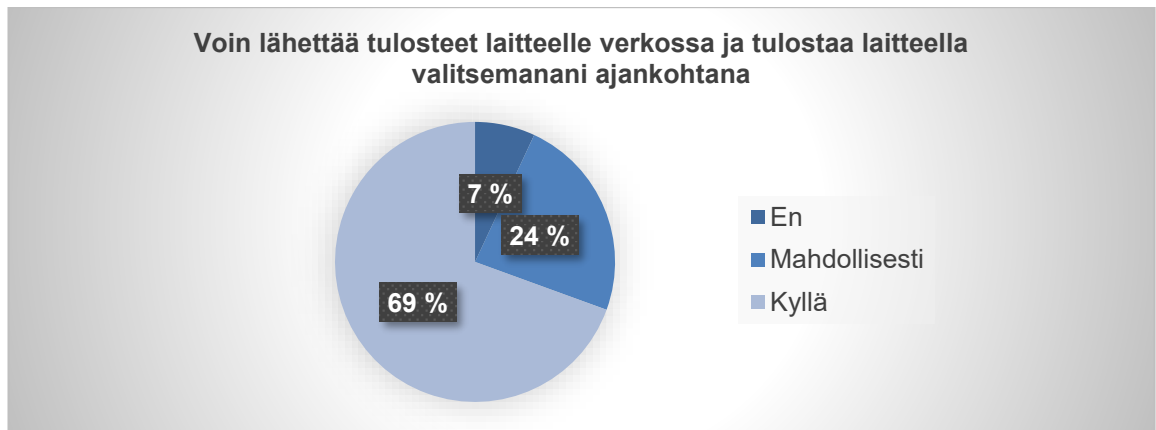
Kuvio 24. Tulosteen lähetyksessä verkossa ja postitus kotiin

Valmiiden tulostustöiden noutaminen esim. lukitusta lokeroista kohdalla palvelua olisi valmis kokeilemaan useampi vastaaja. ”Kyllä” vaihtoehdon oli valinneet 30 prosenttia vastaajista ja ”Ehkä” vaihtoehdon oli valinnut 46 prosenttia vastaajista (kuvio 25). Koodilla lukitut lokero ovat tulleet entistä tutummaksi viime vuosina, kun useiden kauppojen aulatiloihin on eri jakeluyhtiöiden noutopisteitä, mikä varmasti näkyy tämän vaihtoehdon pienemmässä ”En” vastausmäärässä verrattuna edelliseen vaihtoehtoon.

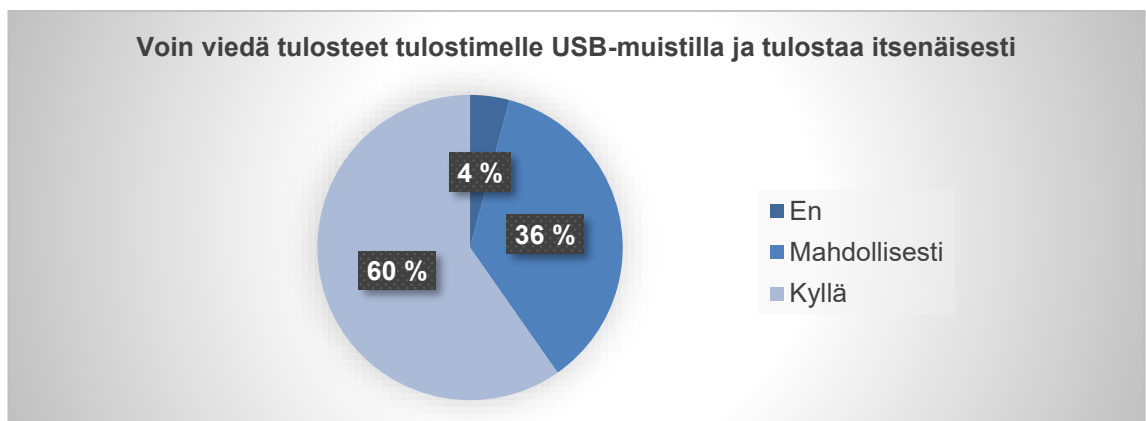
Kuvio 25. Tulosteen lähetyksessä verkossa ja nouto esimerkiksi lukitusta lokeroista

Vastaajista 93 prosenttia puolestaan vastasi ”kyllä” tai ”mahdollisesti” voisi käydä itse tulostamassa tulosteet sopivana ajankohtana suoraan laitteelta (kuvio 26). Eri ikäjakaumien käyttäytymistä verratessa tämä vaihtoehto sopii jokaiselle kyselyyn vastanneelle 21–30-vuotiaalle, kun muissa ikäryhmissä oli yksittäisiä kyselyyn vastanneita, jotka vastasivat ”En”.

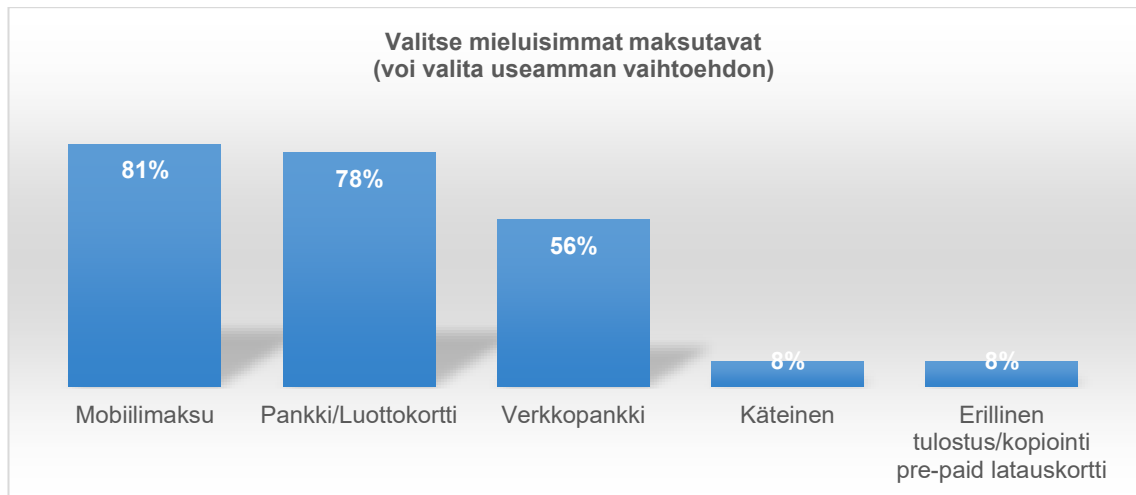
Kuvio 26. Tulosteen lähetyksen verkossa ja nouto suoraan laitteelta

Tässä otannassa kyselyyn vastaajien vastausten perusteella kaikista suosituin vaihtoehto on ”Voin viedä tulosteet tulostimelle USB-muistilla ja tulostaa itsenäisesti”, kun yli 96 prosenttia vastasi ’Kyllä’ tai ’Mahdollisesti’ (kuvio 27). Jokainen kyselyyn vastanneista ikäryhmistä voisi kuvitella käyttävänsä tätä vaihtoehtoa. Vaihtoehto oli vähiten suosittu 21–30-vuotiaiden ikäryhmässä kun 10 prosenttia kyselyyn vastanneista valitsi vaihtoehdoksi ”En”.

Kuvio 27. Tulosteen siirtäminen USB-muistilla ja suora tulostus laitteella

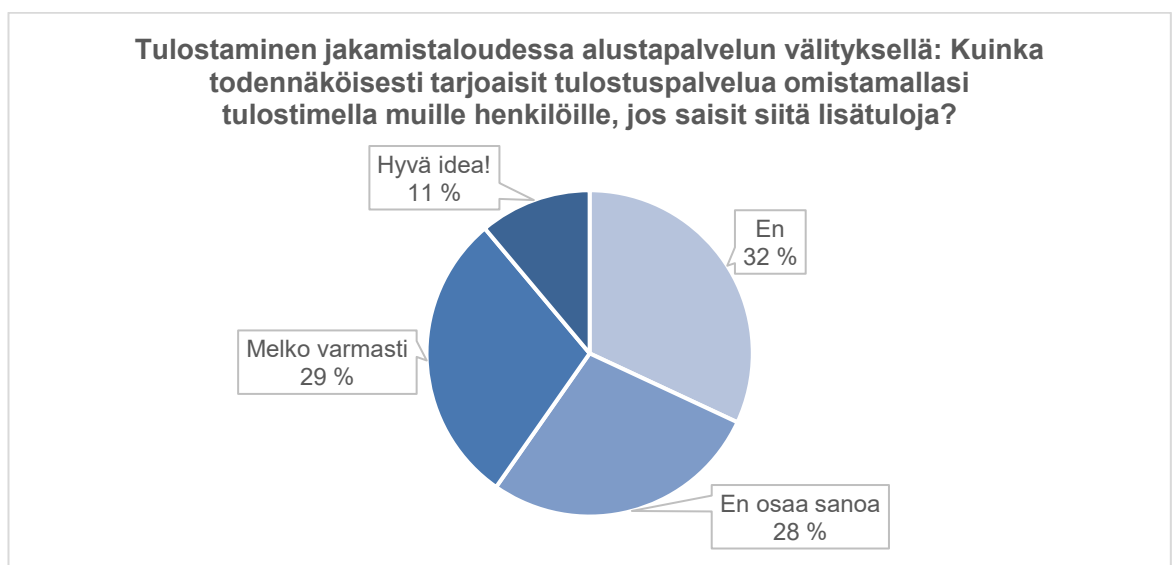
Vastaajilta kysyttiin suosituimpia maksutapoja jos he käyttäisivät yhteiskäyttölaitetta. Jokainen vastaaja saattoi valita useamman vaihtoehdon (kuvio 28). Digitaalisuuden lisääntyessä, vastaajat suosivat maksutapana erityisesti mobiilimaksua (81 prosenttia) ja pankki- tai luottokorttia (78 prosenttia). Nämä kaksi maksutapaa olivat selkeästi suosituimmat vaihtoehdot ikäryhmässä 31–50-vuotiaat. Käteisen tai erillisen tulostuskortin vaihtoehtona valitsi vain 8 prosenttia vastaajista, alle 30-vuotiaista vastaajista kukaan ei ole halukas käyttämään erillistä tulostuskorttia. Verkkopankin käyttöä maksutapana voisi harkita 58 prosenttia vastaajista.

Kuvio 28. Mieluisimmat maksutavat yhteiskäyttölaitteelle

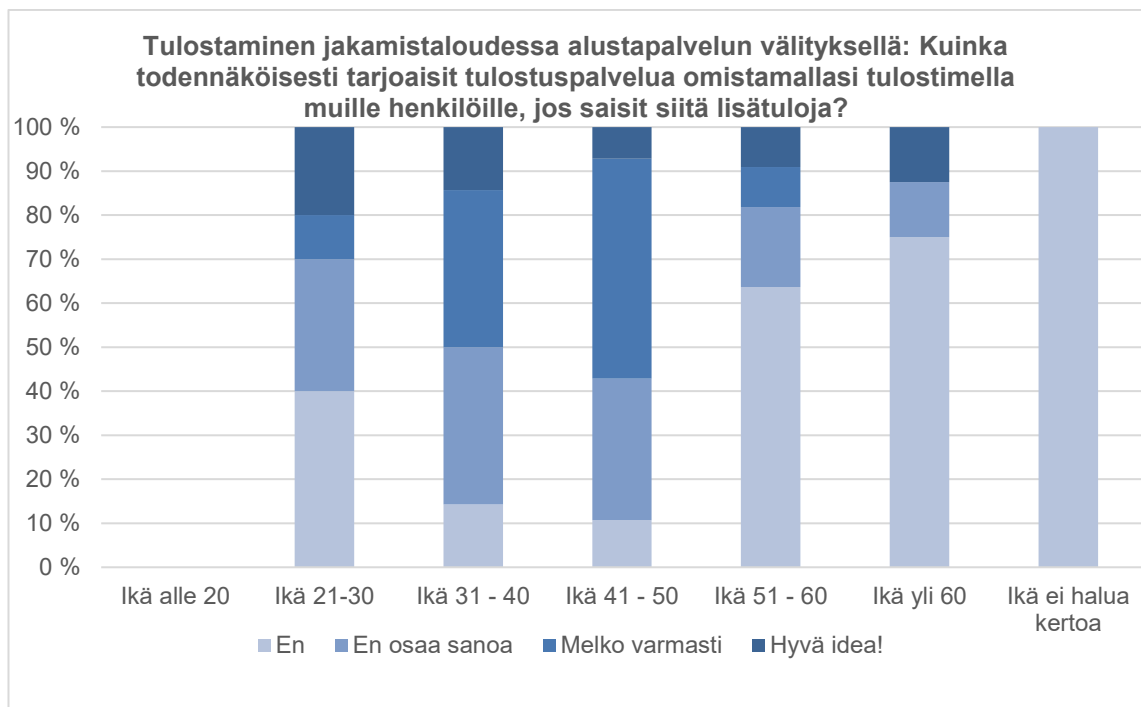
5.4 Yksityisten omistamat laitteet osana jakamistaloutta

Kyselyssä selvitettiin myös vastaajien halukkuutta tarjota tulostuspalvelua omistamallaan tulostimella muille yksityishenkilöille, jos siitä saisi lisätuloa. Vastausvaihtoehdoista kolme jakautui tasaisesti noin 30 prosentin osuudella vastauksista, kun selkeästi pienimmän osuuden sai vaihtoehto ”Hyvä idea”, johon koko vastausjoukosta vastasi vain 8 vastaajaa (kuvio 29). Epävarmoja ja hyvänä ideana asiaan suhtautuvia on kuitenkin suhteessa täysin kielteisesti suhtautuviin suuri enemmistö. Kielteisesti asiaan suhtautuvia kaikista vastaajista oli 23, mikä edustaa 32 prosenttia kaikista vastaajista, kun lähes kaksikolmasosaa, 68 prosenttia, suhtautuu asiaan joko positiivisesti tai epävarmuudella.

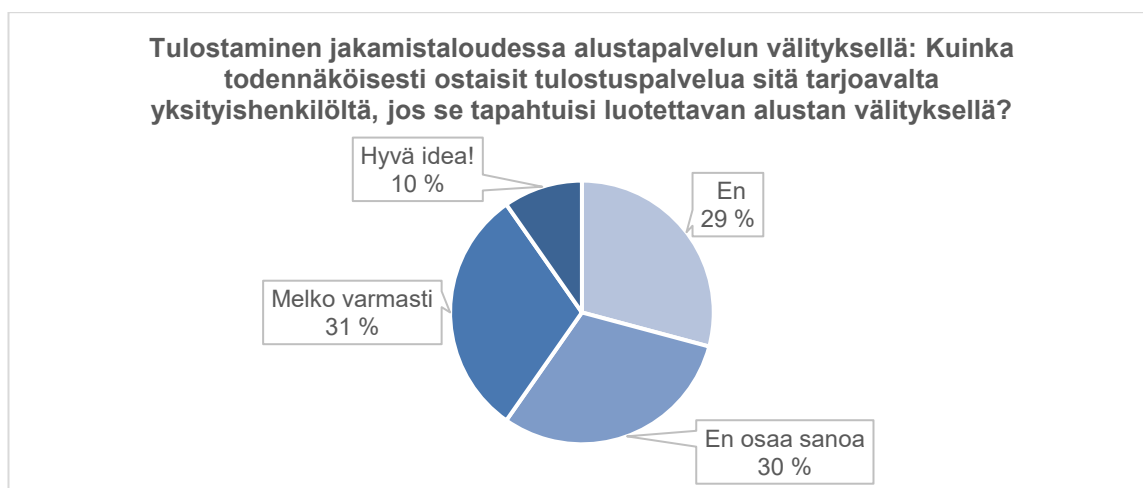
Kuvio 29. Tulostamispalvelun tarjoaminen omalla laitteella toisille

Kun vastauksia tarkastellaan vastaajien ikäryhmien perusteella, huomataan että kielteisimmin asiaan suhtautuu ikäryhmistä 51 vuotta ja vanhemmat. Positiivisimmin asiaan suhtautuvat aikuiset ikäryhmistä 31–50-vuotta. Nuorimmat vastaajat kokevat asian kielteisemmin kuin ikäryhmä 31–50-vuotiaat. Positiivisimmin asiaan suhtautuvat ikäryhmään 41–50-vuotta kuuluvat, joista vastausten perusteella tarjoaisi tulostuspalveluita joko melko varmasti tai varmasti noin 57 prosenttia. Kun huomioidaan samasta ikäryhmästä ”En osaa sanoa” vastanneet, nousee osuus noin 89 prosenttiin. Kuviossa 30 vastausmäärät ikäryhmittäin jaettuina.

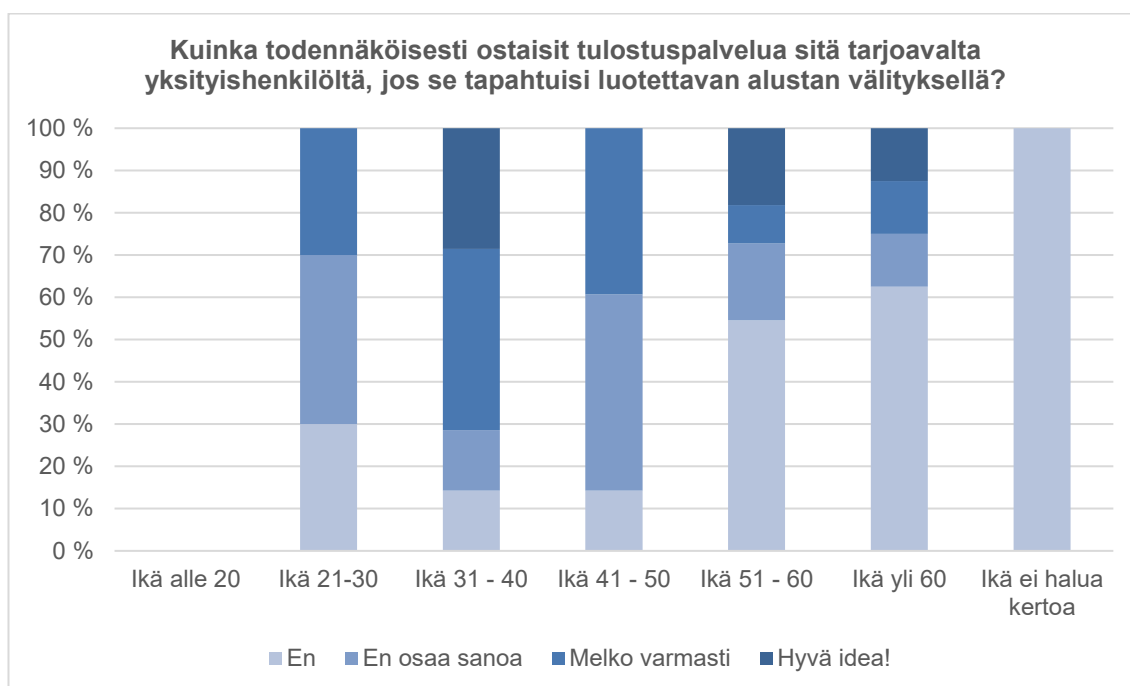
Kuvio 30. Tarjoaisitko tulostuspalvelua omistamallasi tulostimella ikäryhmäjakaumalla

Vastaajilta kysyttiin myös halukkuutta ostaa tulostuspalvelua yksityishenkilöiden tarjoamana (kuvio 31). Vastausten jakauma on lähes identtinen saman kysymyskohdan edellisessä kysymykseen nähden. Vastausvaihtoehtoina oli samat ”En”, ”En osaa sanoa”, ”Melko varmasti” ja ”Hyvä idea!”. Kuten edellisessä kohdassa, kolme ensimmäistä vastausvaihtoehtoa sai kaikki noin kolmanneksen kaikista vastauksista, kun vain 7 vastaajaa piti ideaa hyvänä. Täysin kielteisesti ostamiseen suhtautuvia vastaajia oli kuitenkin, kuten edellisessä kohdassa, suhteessa vähemmän kuin epävarmoja ja asiaa hyvänä ideana pitäviä. Kysymykseen vastasi kieltävästi kaikista vastaajista 21, joka vastaa noin 29 prosenttia vastaajista. Loput 71 prosenttia vastaajista suhtautuvat ostamiseen mahdollisena tai positiivisena vaihtoehtona tulostamiselle.

Kuvio 31. Yksityisen tulostusresurssin ostaminen

Ikäryhmien välillä vastausvaihtoehdoissa nousee yksi ikäryhmä selkeästi esille. Vastaajaikäryhmän 41–50-vuotiaat ostaisivat kaikista todennäköisimmin tulostuspalvelua yksityiseltä palveluntarjoajalta. Saman ikäryhmän vastaaja ovat kyselyn mukaan myös todennäköisimpiä palvelun tarjoajia. Huomioitavaa on kuitenkin, että ikäryhmän 41–50 vastausten perusteella kaksi vastaajaa pitää palvelun *tarjoamista* hyvänä ideana, mutta yksikään vastaaja ikäryhmästä ei pidä palvelun *ostamista* hyvänä ideana. Kielteisimmin ja epätodennäköisimmin palvelua käyttäisi vanhemmat ikäryhmät, 51-vuotiaat ja vanhemmat. Kuviossa 32 vastausmäärät ikäryhmittäin jaettuina.

Kuvio 32. Ostaisitko tulostuspalvelua yksityiseltä palveluntarjoajalta vastaukset ikäryhmäjakaumalla

5.5 Johtopäätökset

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että digitalisaation etenemisestä huolimatta tulostaminen on edelleen teknologia, jonka käyttäjiä on kaikissa ikäryhmissä. Tutkimukseen osallistujien joukossa oli muutamia yksittäisiä vastaajia, jotka kokevat tulostamisen turhana. Kysely ei saavuttanut yhtään alle 20-vuotiasta ja alle 30-vuotiaita vastaajia oli rajoitetummin kuin sitä vanhempia. Tutkimustuloksista nähdään työpaikalla tulostamisen lisääntyvän iän myötä. Koulussa tai kirjastossa tulostaminen ei noussut tuloksien kautta esiin lainkaan, jonka oletetaan johtuvan siitä, että kyselyyn vastasi vain yksittäisiä alle 30-vuotiaita. Selkeästi nuoremmat sukupolvet omistavat harvemmin oman tulostimen, kuin vanhemmat sukupolvet.

Kyselyn tuloksista käy myös ilmi, että suurin osa yksityisomisteisista tulostimista on vajaakäytöllä, jolloin käyttämätöntä tulostusresurssia on näissä tarjolla. Tämän resurssin hyödyntämiseen vastaajat suhtautuvat varauksellisesti vaihtoehtona tulevaisuuden tulostustarpeiden tyydyttämiseen, huolimatta siitä mahdollisesti saatavista lisätuloista. Esimerkiksi tulosteiden lähettäminen digitaalisena tiedostona alustan välityksellä yksityiselle tulostuspalvelua tarjoavalle henkilölle koetaan haasteelliseksi mm. yksityisyydensuojan kannalta. Yhteiskäyttölaitteen sijainti, sen käytettävyys ja paikan aukioloajat olivat merkityksellisiä. Huoli ympäristöstä ja ekologisuudesta ei näkynyt vastauksista. Muita yhteiskäyttölaitteen edellytyksiä olivat hinta ja tietoturva/yksityisyydensuoja.

Tulostaminen koetaan edelleen tarpeelliseksi, mutta ei kuitenkaan niin tarpeelliseksi tai kiireelliseksi, että kotona tarvitsee olla oma tulostin, vaikka sen hankintahintaa ei pidetä kalliina. Suurimmalle osalle riittää, kun tulostimelle on pääsy jossain muualla muutamia kertoja kuukaudessa. Tulostustuotteilta ei myöskään odoteta tulevaisuudessa yksi- ja kaksipuoleisten A4 tulosteiden ja satunnaisten valokuvien tulostamisen lisäksi muita toiminnallisuuksia, joten tässä mielessäkin kaikki kotitulostimet riittävät tulostustarpeiden täyttämiseen. Toisaalta pienet tulostustarpeet voidaan täyttää työpaikalla, missä tulostaminen on varmasti vaivatonta ja ilmaista, vaikka suurin osa työpaikalla tulostavista ei tiennyt onko työpaikan tulostimen käyttö henkilökohtaiseen tulostamiseen sallittua.

6 POHDINTA

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää yksilöllisiä tulostustarpeita ja kestävän kehityksen mahdollisuuksien hyödyntämistä. Taustatietoa kerättiin parhaiten saatavilla olevista lähteistä sekä eri haastattelujen kautta. Haasteelliseksi muodostui löytää haastatteluun erityisesti jakamistalouden asiantuntija, sillä kiertotalous on enemmän esillä oleva trendi, jakamistalouden ollessa vain yksi osa kiertotaloutta. Kirjallisuutta ja lehtitietoa jakamistalouteen liittyen on ollut paljon saatavilla, mikä välillä aiheutti runsauden pulaa rajauksien tekemisessä.

Opinnäytetyön kvantitatiivisen tutkimuksen tulosten perusteella voidaan todeta, että yhteiskäyttölaitteille olisi käyttäjiä. On kuitenkin huolehdittava nykyaikaisista maksutavoista ja helposta saavutettavuudesta huomioiden tietoturva. Tänä päivänä iso osa tulostimista on vajaakäytöllä ja digitaalisuuden lisääntyessä, henkilökohtainen tarve tulostimen käyttöön on tutkimuksen mukaan enää vain noin 11 prosentilla tutkimuksen vastaajista päivittäistä. Suurin osa käyttäjistä käyttää tulostinta vain muutaman kerran kuukaudessa tai satunnaisesti. Resurssitehokkuuden nimissä, eri tahojen olisi hyvä miettiä, miten voi hyödyntää olemassa olevaa laitekantaa parhaalla mahdollisella tavalla, eli esimerkiksi tarjoamalla oman tulostimen käytön mahdollisuuden ulkopuolisille.

Tutkimuksessa selvitettiin vastaajien mielipidettä myös yksityisten omistuksessa olevien laitteiden hyödyntämisestä osana jakamistalouden verkosto. Vaihtoehtona oli, että voi tarjota omaa laitetta muiden käyttöön tai voi tulostaa toisen yksityishenkilön omistamalla laitteella. Noin kolmasosa tutkimukseen osallistuneista ei olisi valmis kumpaankaan vaihtoehtoon, toisaalta muutama yksittäinen piti vaihtoehtoja hyvänä ideana. Suurin osa vastaajista olisi varovaisen positiivinen näihin vaihtoehtoihin eli tulevaisuudessa tämä vaihtoehto, julkisten tulostuspaikkojen lisäksi, ei ole pois suljettu. Toimiva mahdollisuus voisi olla yksityisille tarkoitettu palvelu, jonka kautta tulostimen voisi rekisteröidä alustalle ja päättää ketkä saavat laitteen nähdä vaihtoehtona tai kenelle jakaa tulostuspalvelua. Tulostimen omistaja voisi halutessaan jakaa tulostusmahdollisuuden ystäville, tuttaville tai naapureille, mutta samalla saisi korvauksen siitä, että tarvikkeita ja energiaa kuluu laitteen käytön yhteydessä. Toisaalta palvelu voisi mahdollistaa sen, että laite pysyy paremmassa kunnossa, kun sitä käytetään säännöllisesti ja esimerkiksi tulostuspäät eivät pääse kuivumaan.

Yhtenä suurimmista haasteista yksityisomisteisten vajaakäytöllä olevien tulostimien käyttöasteen nostamiselle tutkimusvastausten perusteella vaikuttaisi olevan yksityisyys ja tietoturva. Tutkimuksen mukaan omien tulosteiden toimittaminen esimerkiksi alustapalvelun kautta yksityiselle henkilölle koettiin varaukselliseksi. Valmiiden tulosteiden kotiin postituskaan ei vaikuttanut tuloksiin myönteisesti. Vastaukset olivat saman suuntaisia, vaikka taustalla toimisi yksityishenkilön sijasta yritys, jonka henkilökunta tulostaisi tulosteen ja joko valmistelisi ne noutoa varten valmiiksi tai postittaisi ne suoraan asiakkaalle kotiin. Yhteiskäyttölaitteet nähtiin vaihtoehtona silloin, kun tulosteet voi lähettää laitteelle verkon kautta, mutta tulostaminen tapahtuu itsenäisesti sopivana ajankohtana.

Hyvin usein kodeissa käytetään pieniä mustesuihku- tai lasertulostuslaitteita, kun yhteisöjen, työpaikkojen tai kirjastojen yhteydestä on löydettävissä isoja laitteita, joilla voidaan tehdä monipuolisempia tulostustöitä, kuten kaksipuoleinen tuloste, A3-kokoa tai jopa vihkotulostusta. Kodeissa, samoin kuin pienemmissä, esimerkiksi kerho- tai taloyhtiön tiloissa, on usein tilaa vaan pienemmälle laitteelle. Tutkimukseen vastaajien ryhmästä vain alle 20 % tarvitsee muita ominaisuuksia kuin A4 kokoisen sivun käsittelyä. Tämän huomioiden voisi pienemmän laitekategorian laitteet hyvin palvella isoa osaa tulostamisentarpeista, isompien laitteiden ollessa saatavilla hieman pidemmän matkan päässä kuten esimerkiksi työpaikoilla.

Tutkimuksen vastausten perusteella isolle osalle vastaajista oli epäselvää työpaikan säännöt tulostamiseen liittyen. Tässä tutkimuksessa emme syventyneet kyseiseen asiaan, vaihtoehtoja on mahdollisesti useampi: sääntöjä tai tulostamisen käytäntöjä yksityiseen tulostamiseen ei ole luotu työpaikalle, työpaikalla ei ole ollenkaan mahdollisuutta tulostamiseen tai työnantajat eivät ole tunnistanee tarvetta luoda erillisiä sääntöjä tulostamisen suhteen. Tulostamisympäristöhallinta on erilaista eri työpaikoilla ja sen merkitys yrityksen liiketoimintaan, toisilla työnantajilla se voi olla merkityksettömän pientä, kun taas toisilla työnantajilla tulostusmäärät voivat olla niin suuria, että yksityisen tulostamisen osuutta ei nähdä kokonaisuudessa tai sitä ei osata sieltä tunnistaa. Yksi tutkimusmahdollisuus tulevaisuudessa voisi olla tutkia eri yritysten tai yhteisöjen ohjeistuksia yksityiseen tulostamiseen työnantajan resursseilla.

Kestävän kehityksen arvoista tutkimuksessa eivät nousseet merkittävästi esille tulostuslaitteen energiatehokkuus tai käytetyn tulostuspaperin ekologisuus. Tutkimuksen perusteella emme selvittäneet sitä, kuinka hyvin vastaaja tuntevat tällä hetkellä käyttämiensä laitteiden energiatehokkuuden tai paperin vastuullisuuden. Tulostuslaitteiden kohdalla ei ole käytössä energiatehokkuusmerkintöjä samalla tavalla kuin esimerkiksi kylmälaitteissa. Laitteessa käytettävän paperilaadun puolestaan tietää yleensä laitteesta vastaava henkilö, mutta loppukäyttäjä ei lähtökohtaisesti näe mitä paperia tulostimen sisään on laitettu. Vaikuttaisivatko palvelua käyttävien valintoihin nämä arvot ja niihin tarkemmin kohdistuvat tiedot, jos ne kävisivät selkeästi ilmi tuotteen tai palvelun yhteydestä? Voisiko näiden arvojen parempi viestintä tuoda uusia käyttäjiä palveluiden piiriin? Tutkia voisi myös sitä, mihin asioihin käyttäjät kiinnittävät huomiota palvelua käytettäessä ja mikä merkitys arvot huomioon ottavalla viestinnällä voisi olla.

Tuloksien perusteella julkisessa tilassa olevan yhteiskäyttötulostimen sijaintia pidettiin merkittävänä asiana, kun kysyttiin edellytyksiä tällaisen tulostimen käytölle. Tutkimuksessa ei selvitetty tarkemmin, kuinka kaukana tulostin saisi sijaita tai kuinka kauan tulostimelle pääseminen saisi enintään kestää. Tulevaisuudessa näitä asioita voitaisiin tutkia ja selvittää tarkemmin, mikäli kyseisen palvelumallin edellytyksiä halutaan selvittää tarkemmin. Toisaalta voidaan olettaa, että julkisella tilalla tarkoitetaan tilaa, joka on lähtökohtaisesti kaikkien kohtuullisesti saatavissa.

Yhteiskäyttölaitteiden käyttöön liittyvien maksujen suorittamiseen oli tutkimustulokset linjassa nykyisin Suomessa käytössä olevien yleisimpien maksutapojen kanssa (Schreck & Sintonen 2022). Suosituimpia maksutapoja oli kortti- ja mobiilimaksut sekä verkkopankkimaksut, jotka ovat jo nykyisellään käytössä useimmissa verkkokaupoissa ja asiakkaan käytössä olevilla palvelulaitteilla, kuten esimerkiksi matkalippuautomaateilla. Maksutapojen suhteen siis ei ole nähtävissä mitään, mikä voisi itsessään estää jakamistalousmallin kehittymisen myös tulostuspalveluiden piiriin. Muutama vastaaja ilmoitti käyttävänsä mieluiten käteistä, mikä teknisesti olisi varmasti mahdollista. Julkisissa tiloissa olevien yhteiskäyttölaitteiden käteismaksuvaihtoehdon järjestäminen ja ylläpito ei kuitenkaan todennäköisesti olisi taloudellisesti kannattavaa käytön vähäisyyden, niihin liittyvien säilytysriskien sekä hallinnointikulujen kannalta.

Alustapalvelun välityksellä toimivan yksityishenkilön tarjoaman palvelun maksaminen käteisellä olisi helpommin toteutettavissa, mutta tällöin riskinä olisi alustapalvelua tarjoavan toimijan kompensaaion turvaaminen sekä mahdollisten verojen maksaminen. Alustapalvelua tarjoavalle yritykselle olisikin kaupallisessa mielessä helpointa hinnoitella palvelu siten, että palvelusta maksettava hinta sisältää niin alustan ottaman välityspalkkion kuin palvelun tarjoajan saaman korvauksen. Maksaminen tulisi tapahtua alustan kautta, jolloin kaikki osapuolet voisivat varmistua maksujen toteutumisesta ja mahdolliset verot tulisi suoritettua asianmukaisesti.

Opinnäytetyön prosessi on sujunut hyvässä yhteistyössä, huolimatta alkuperäisen aikataulun viivästymisestä. Raportin laatimiseen ja tutkimustulosten analysointiin on mennyt oletettua enemmän aikaa, lisäksi työstä pidettiin kesän aikana selkeä kirjoittamistauko. Haastateltavien valintaan olisi voinut miettiä lisää vaihtoehtoja, esimerkiksi haastatteleamalla jonkin olemassa olevan jakamistalouteen liittyvän alustapalvelun asiantuntijaa. Kyselyn rakentaminen sujui kuitenkin opittujen tietojen perusteella ja saimme hyviä vinkkejä niin ohjaavalta opettajalta kuin toimeksiantajalta. Jos samankaltainen tutkimus tehtäisiin uudelleen, olisi tärkeää kiinnittää huomiota kyselyn jakamisen resurssointiin, jolloin olisi mahdollisuus saada vielä laajempi otanta vastauksia.

LÄHTEET

- AirBnB 2022. Viitattu 3.5.2022 <https://www.airbnb.fi/>
- Akin menetelmäblogi 2019. Viitattu 13.9.2022 <https://tilastoapu.wordpress.com/2012/03/13/kyselytutkimuksen-luotettavuus/>
- Alsop, T. 2021. Printer market share worldwide by vendor 2015-2021. Viitattu 10.10.2022 <https://www.statista.com/statistics/541347/worldwide-printer-market-vendor-shares/>
- Bloom, J. 2019. Paperi ja painaminen. Teoksessa Whitfield, S. (toim.) Silkkitie – kansat, kulttuurit ja maisemat. Helsinki: Tammi
- Butler, L. 2022. Printing History Timeline. Printcountry.com. Viitattu 20.9.2022 <https://visual.ly/community/Infographics/history/printing-history-timeline>
- Canon Europe N.V. 2022a. Marketing Intelligence -introduction.
- Canon Europe N.V. 2022b. Tietoja Canonista. Viitattu 20.3.2022 https://www.canon.fi/about_us/
- Canon Inc 2022. Sustainability report 2022. Viitattu 14.9.2022 <https://global.canon/en/csr/report/index.html>
- Canon Oy 2022a. Yritystarina 2022.
- Canon Oy 2022b. Print in City -esite.
- Cesnuyte, V., Miguel, C., Klimczuk, A. & Avram, G. 2022. The Sharing Economy in Europe - Developments, Practices, and Contractions. Viitattu 16.7.2022 <https://doi.org/10.1007/978-3-030-86897-0>.
- Cheung, C., 2019. The Sharing Economy: Promises and Challenges. Emerald Publishing Limited.
- Degerman, R., Kärki, D., Markkula, E., Pakkala, E., Pantsu, P. & Ukkonen, R. 2022. Stora Enso päätti miljardi-investoinnista Ouluun: kauppakamari hehkuttaa superuutiseksi, kaupunginjohtaja iloitsee työpaikoista. YLE. Viitattu: 22.10.2022 <https://yle.fi/uutiset/3-12664141>.
- Dufva, M., Hellström, E., Hietaniemi, T., Hämäläinen, T., Ikäheimo, H-P., Lähdemäki-Pekkinen, J., Poussa, L., Solovjew-Wartiovaara, A., Vataja, K., Wäyrynen, A. 2020. Megatrendit koronan valossa. Sitran selvityksiä 171. Puna-musta Oy.
- Euroopan alueiden komitea 2019. Alustatalous: EU:n sääntöjä tarvitaan varmistamaan tasapuolinen kilpailu ja työntekijöiden oikeudet. Viitattu 28.10.2022 <https://cor.europa.eu/fi/news/Pages/platform-economy.aspx>

- European Commission 2021. Commission (Eurostat) publishes first statistics on short-stay accommodation booked via collaborative economy platforms. Viitattu 8.5.2022 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_3293.
- Facebook Transparency Center 2022. Viitattu 28.8.2022 <https://transparency.fb.com/fi-fi/policies/community-standards/hate-speech/>.
- Goudin, P. 2016. The Cost of NonEurope in the Sharing Economy Economic, Social and Legal Challenges and Opportunities, European Parliamentary Research Service. Viitattu 12.5.2022 doi: 10.2861/26238
- Goujard, C. 2021. German Facebook ruling boosts EU push for stricter content moderation. Politico -lehtiartikkeli. Viitattu 28.8.2022 <https://www.politico.eu/article/german-court-tells-facebook-to-reinstate-removed-posts/>.
- Grönlund, H. 2020. Vertaismajoituksen kysyntä ja tarjonta. Teoksessa P. Mäenpää, P. Timonen & S. Söyrinki (toim.) Kuluttajat ja kansalaiset jakamistaloudessa – tutkijapuheenvuoroja jakamistalouden kehitykseen. Työ- ja elinkeinoministeriö; oppaat ja muut julkaisut 2020:3 FI. Viitattu 27.8.2022 https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162529/TEM_oppaat_3_2020_FI_Kuluttajat_ja_kansalaiset_jakamistaloudessa_09112020.pdf.
- Harmaala, M-M., Toivola, T., Faehnle, M., Manninen, P., Mäenpää, P. & Nyland, M. 2017. Jakamistalous.
- Holopainen, M. & Pulkkinen, P. 2014. Tilastolliset menetelmät. Sanoma Pro.
- Juuti, T. & Timonen P. 2020. Vertaismajoituksen kysyntä ja tarjonta. Teoksessa P. Mäenpää, P. Timonen & S. Söyrinki (toim.) Kuluttajat ja kansalaiset jakamistaloudessa – tutkijapuheenvuoroja jakamistalouden kehitykseen. Työ- ja elinkeinoministeriö; oppaat ja muut julkaisut 2020:3 FI. Viitattu 27.8.2022 https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162529/TEM_oppaat_3_2020_FI_Kuluttajat_ja_kansalaiset_jakamistaloudessa_09112020.pdf.
- Keinänen, J., Koramo, M., Oosi, O. & Wennberg, M. 2017. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisussa, Itsensätyöllistäminen ja jakamistalous työelämän murroksessa. Viitattu 27.8.2022 https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79272/TEMjul_13_2017_verkkojulkaisu.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
- Kinsella, S. 1989. The History of Paper. Viitattu: 14.10.2022 <http://www.conservatree.org/learn/Papermaking/History.shtml>.
- Koponen, J. 2019. Alustatalous ja uudet liiketoimintamallit – kuinka muodonmuutos tehdään. Helsinki: Alma Talent.
- Kyydit.net. Viitattu 3.5.2022 <https://www.kyydit.net/>.
- Laaksonen, S-M., Matikainen, J. & Tikka, M. 2013. Otteita verkosta – verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät. Vastapaino.

- McKenzie, D.F. 1999. *Bibliography and the Sociology of Texts*. Cambridge University Press.
- Myllyoja, J. & Naumanen, M. 2020. VTT - Lyhytaikaisen majoitustoiminnan tilastointi. Viitattu 15.5.2022 <https://www.businessfinland.fi/493e02/globalassets/julkaisut/visit-finland/tutkimukset/2020/lyhytaikaisen-majoitustoiminnan-tilastointi.pdf>.
- Nylund, M. 2020. Jakaminen, alustatyö ja lohkoketjut – Suomi kestävä keikkatalouden edelläkävijäksi. Teoksessa *Jakamistalous ja alustatyö*. Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan julkaisu 3/2018 Viitattu 23.9.2022 https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/julkaisut/Documents/tuvj_3+2018.pdf.
- Päläs, J. 2019. Johdatus jakamistalouteen ja jakamistalousjuridiikkaan 1. Teoksessa J. Päläs & K. Määttä (toim.) *Jakamistalousjuridiikan käsikirja*. Alma Talent Oy.
- Saranne, M. 2016. Teema-artikkeli: Jakamistalous – resurssiviisasta etäisyyksien hallintaa. Viitattu 10.5.2022 <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/119685/Saranne%20Lumen-lehti%203-2016.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
- Schreck, J. & Sintonen, M. 2022. Suomen Pankki, Euro ja talous, analyysi - Mobiilimaksaminen yleistyy Suomessa ennätysvauhdilla – silti ero muihin Pohjoismaihin on huomattava. Viitattu 24.10.2022 <https://www.eurojatalous.fi/fi/2022/artikkelit/mobiilimaksaminen-yleistyy-suomessa-ennatysvauhdilla-silti-ero-muihin-pohjoismaihin-on-huomattava/>.
- Stijnman, A. & Savage, E. 2015. *Printing Colour 1400-1700: History, Techniques, Functions and Receptions*. BRILL.
- Suomen YK-liitto 2022. *Kestävä kehitys*. Viitattu 20.3.2022 <https://www.yk-liitto.fi/kestava-kehitys>.
- Työvoimatutkimus 2022. Helmikuu 2022. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu 16.7.2022 https://www.tilastokeskus.fi/til/tyti/2022/02/tyti_2022_02_2022-03-22_tie_001_fi.html.
- Valli, R. 2015. *Johdatus tilastolliseen tutkimukseen*. PS-kustannus.
- Vilkka, H. 2021. *Tutki ja kehitä*. PS-kustannus.
- Voutilainen, T. 2020. *Digitaalisten palveluiden sääntely*. Helsinki: Alma Talent Oy

LIITTEET

Liite 1. Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

Liite 1 1(13). Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOASTAMINEN

Heil

Opiskelemme Lapin Ammattikorkeakoulussa Kestävän Tuotannon Kehittämisen YAMK -ryhmässä ja tämä kysely on osa opinnäytetyötämme.

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Canon Oy ja opinnäytetyöllä vastataan tarpeeseen ymmärtää tulostamisen tarpeita alati muuttuvassa ympäristössä. Tavoitteena on ymmärtää voisivatko jakamistalouden periaatteet yhteiskäyttölaitteita hyödyntäen toimia ja mitkä asiat siihen vaikuttaisivat tulevaisuudessa.

Kyselyyn vastaamiseen menee noin 5-10 minuuttia. Vastaathan kyselyyn omilla mielipiteilläsi, jotta saamme yksilöityjä vastauksia. Kysely on avoinna 17.4.2022 klo 23.59 saakka.

Kiitos!

Ystävällisin terveisin
Päivi Kahelin & Olli Vehmas
R64Y21S

[Seuraava](#)

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOASTAMINEN

Haluaisimme ensin tietää tulostamisesi tämän hetken tilanteen.

Omistatko tulostimen? *

Omistan

En omista

[Edellinen](#) [Seuraava](#)

Liite 1 2(13). Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOStAMINEN

Miksi et omista tulostinta? (voit valita useamman vaihtoehdon) *

- Minulla on pääsy tulostimelle muualla
- Tulostimen hankinta on kallista
- Minulla ei ole riittävästi käyttöä tulostimelle
- Minulla ei ole tarvetta tulostamiselle
- Tulostaminen on turhaa

EdellinenSeuraava

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOStAMINEN

Miksi tulostaminen on turhaa? (voit valita useamman vaihtoehdon) *

- Kaiken voi hoitaa digitaalisesti/paperittomasti
- Säästän luontoa, kun en tulosta
- Muu syy

Haluatko vastata kysymyksiin liittyen tulevaisuuden tulostamiseen? *

- Kyllä
- En

EdellinenSeuraava

Liite 1 3(13). Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

Missä pääasiallisesti tulostat? *

Kotona

Sukulaisten tai ystävien luona

Kirjastossa

Koulussa

Työpaikalla

Muualla, missä?

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

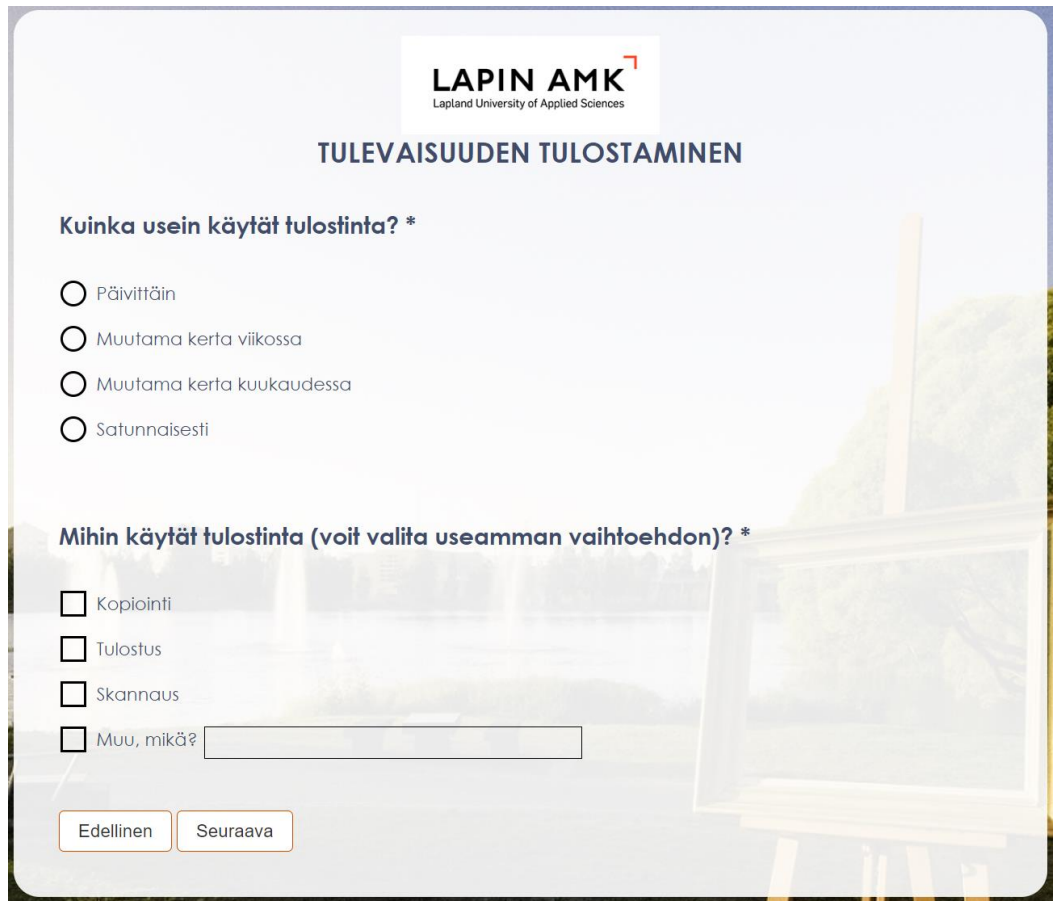
Hyväksyykö työnantajasi henkilökohtaisen tulostamisen työpaikalla? *

Kyllä

Ei

En tiedä

Liite 1 4(13). Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

Kuinka usein käytät tulostinta? *

Päivittäin

Muutama kerta viikossa

Muutama kerta kuukaudessa

Satunnaisesti

Mihin käytät tulostinta (voit valita useamman vaihtoehdon)? *

Kopiointi

Tulostus

Skannaus

Muu, mikä?

Liite 1 5(13). Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

Minkälaisia tuotteita tulostat, kopioit tai skannaat (voit valita useamman vaihtoehdon)? *

A4 sivuja

A3 sivuja

Valokuvia

Yksipuolisia

Kaksipuolisia

Vihko-mallin tulosteita

Käyntikortit

Pääsylippu

Tarrat

Isompi kuin A3 tulosteet - julisteet / piirustukset

Muu, mitä?

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

Seuraavat kysymykset liittyvät tulevaisuuden tulostustarpeisiin ja jakamistalouden periaatteisiin.

Tarkoitus on kartoittaa julkisessa tilassa olevan yhteiskäyttöisen tulostimen hyödyntämistä. Julkisella tilalla tässä kohtaa tarkoitetaan mitä tahansa sijaintia, jonne kenellä tahansa on pääsy sen aukioloaikoina esim. kauppakeskukset.

Jakamistalouden perusideana on hyödyntää vajaasti käytettyjen resurssien potentiaali ja nostaa näiden resurssien käyttöastetta jakamalla sitä muiden käyttöön. Jakamalla vajaasti käytettyjä resursseja voidaan mm. vähentää liiallista tavaroiden hankkimista ja omistamista. Pitkässä juoksussa tämä vähentää mm. jätteen määrää.

Liite 1 6(13). Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

Aseta seuraavat yhteiskäyttölaitteen ominaisuudet siihen tärkeysjärjestykseen, jotka olisivat sinulle merkityksellisiä.

1=tärkein
7=vähiten tärkein *

Sijainti	Valitse ▼
Hinta	Valitse ▼
Tulostettavat tuotteet (paperin koko, kuvat, taulut, nidonta)	Valitse ▼
Helppo käytettävyys ja aukioloaika	Valitse ▼
Tietoturva/yksityisyysensuoja	Valitse ▼
Käytettävän paperin ekologisuus	Valitse ▼
Käytettävän laitteen energiatehokkuus	Valitse ▼

Edellinen Seuraava

Liite 1 7(13). Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

Sijainti - aseta seuraavat sijainnit siihen tärkeysjärjestykseen, jossa toivoisit yhteiskäyttölaitteen sijaitsevan?

1=tärkein
4=vähiten tärkein *

Taloyhtiön tiloissa	Valitse ▼
Kauppa-keskuksessa / vähittäispalveluiden yhteydessä	Valitse ▼
Kirjastossa	Valitse ▼
Työpaikalla	Valitse ▼

Missä muualla yhteiskäyttölaite voisi sijaita?

EdellinenSeuraava

Liite 1 8(13). Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

Millä ehdoilla käyttäisit yhteiskäyttötulostinta julkisessa tilassa *

	En	Mahdollisesti	Kyllä
Voin viedä tulosteet tulostimelle USB-muistilla ja tulostaa itsenäisesti	☐	☐	☐
Voin lähettää tulosteet laitteelle verkossa ja tulostaa laitteella valitsemani ajankohtana	☐	☐	☐
Voin lähettää tulosteet palveluntarjoajalle verkossa, joka tulostaa kaiken valmiiksi noutoa varten (esim. koodilla lukitusta lokerosta)	☐	☐	☐
Voin lähettää tulosteeni palveluntarjoajalle verkossa, joka postittaa valmiit tulosteet minulle.	☐	☐	☐

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

Valitse mieluisimmat maksutavat (voit valita useamman vaihtoehdon) *

Käteinen
 Pankki/Luottokortti
 Mobiilimaksu
 Verkkopankki
 Erillinen tulostus/kopiointi pre-paid latauskortti

Liite 1 9(13). Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

Aikaisemmin kysyimme mitä tulostat, skannaat tai kopioit tänä päivänä - mitä on ne tuotteet ja tarpeet tulevaisuudessa jotka saavat sinut tulostamaan?

Esim. A4 / A3 / valokuvat / käyntikortit / julisteet / vihkomuodossa / nidottuna *

Samat kuin nykyään

Muuta, mitä?

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

Seuraavat kysymykset liittyvät jakamistalouden periaatteisiin ja yksityisomistuksessa olevan tulostimien hyödyntämiseen. Yksityisomisteisella tulostimella tarkoitetaan tässä kohtaa kotitalouksien yksityisomisteisia ja -käyttöisiä tulostimia.

Tulostaminen jakamistaloudessa alustapalvelun välityksellä *

	En	En osaa sanoa	Melko varmasti	Hyvä idea!
Kuinka todennäköisesti tarjoaisit tulostuspalvelua omistamallasi tulostimella muille henkilöille, jos saisit siitä lisätuloja?	☐	☐	☐	☐
Kuinka todennäköisesti ostaisit tulostuspalvelua sitä tarjoavalta yksityishenkilöltä, jos se tapahtuisi luotettavan alustan välityksellä?	☐	☐	☐	☐

Liite 1 10(13). Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

Millä asioilla olisi merkitystä jos tulostin on yksityishenkilön omistama osana jakamistalouden verkostoa? *

	Ei tärkeää	Ei merkitystä	Tärkeää
Olen paikanpäällä, kun tulostus tapahtuu	☐	☐	☐
Tulostimen käyttäjä on tiedossa (esim. rekisteröitynyt käyttäjä yhteiseen alustapalveluun)	☐	☐	☐
Valmiit tulosteet postitetaan minulle	☐	☐	☐

Millä muulla asialla olisi merkitystä?

EdellinenSeuraava

Liite 1 11(13). Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

Taustatiedot vastaajasta

Ikä *

- 20 vuotta tai nuorempi
- 21-30 vuotta
- 31 - 40 vuotta
- 41 - 50 vuotta
- 51 - 60 vuotta
- yli 60 vuotta
- En halua kertoa

Asun *

- Yksin
- Perheen kanssa
- Kimppakämpässä

Liite 1 12(13). Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULO STAMINEN

Ammatti *

Esihenkilö/Johtaja
 Toimihenkilö
 Työntekijä
 Yrittäjä
 Opiskelija
 Eläkeläinen
 Kotiäiti / -isä
 Työtön
 Jokin muu

Asuinkunta *

Lähde: Tilastokeskuksen väestörakennetilasto
Kuntajako 1.1.2021

Valitse ▼

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULO STAMINEN

Haluatko osallistua vastanneiden kesken arvottavaan tuotepalkintoon?

Arvontaan osallistuminen edellyttää yhteystietojen antamista. Yhteystietoja ei yhdistetä annettuihin vastauksiin. Voittajalle ilmoitetaan henkilökohtaisesti annettuun sähköpostiosoitteeseen. *

Kyllä, haluan osallistua arvontaan.
 Ei kiitos, en halua osallistua arvontaan.

Liite 1 13(13). Tulevaisuuden tulostaminen -kyselypohja

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

TULEVAISUUDEN TULOSTAMINEN

Yhteystiedot arvontaa varten *

Etunimi

Sukunimi

Sähköposti

Jos voitto osuu kohdallesi, ja et reagoi lähetettyyn sähköpostiin 7 päivän kuluessa - arvotaan palkinnolle uusi vastaanottaja.

Palkinto arvotaan kyselyn sulkeutumisen jälkeen, viimeistään kesäkuun alussa.